

Motion till riksdagen 2006/07:Fi8

av **Maria Wetterstrand m.fl. (mp)**
med anledning av prop. 2006/07:100

2007 års ekonomiska vårproposition

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut	5
Inledning	5
Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken	8
Det ekonomiska läget	8
Regeringens ekonomiska politik	8
Tveksamma sysselsättningseffekter av regeringens politik	9
Finans- och penningpolitiken	10
Fördelningspolitik	10
Fortsatta försämringar för dem som har det sämst ställt.....	11
Ingen klimatpolitik	11
Neddragningar inom miljöområdet	12
Miljöpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken.....	12
Finanspolitik och finansiellt sparande	12
Budgetpolitik.....	13
Skatter	14
Klimatomställning nu.....	17
Klimatvän i vardagen	17
Klimatvänligt boende	18
Vardagstransporter	19
Billigare att vara klimatvän	20
Fortsatt skatteväxling	21
Klimatrelaterade investeringar och skatter	22
Satsning på biogas	23
Minska klyftorna	24
Ekonomiska klyftor	24
Låg ekonomisk standard.....	24
Trygghet för alla.....	25
Satsa på studenterna	26
Mer tid.....	26
Mer tid för barn	27
En till pappamånad i föräldraförsäkringen	27

Fel! Okänt namn på

Friår	28
Utgifter	29
Utgiftsområde 2	29
Jämställda löner	29
Utgiftsområde 4	30
Rättsväsendet	30
Ett polisväsende fritt från diskriminering	30
Åklagarmyndigheten	31
Ett tillgänglighetsanpassat domstolsväsende	31
Kriminalvården	31
Vård och behandling för dem som dömts för våld eller hot mot nära anhörig	32
Utgiftsområde 6	32
Utgiftsområde 8	32
”Amnesti” för paperslösa	33
Migrationsdomstolarna ska utse offentliga biträden	34
Utgiftsområde 9	34
Folkhälsosatsning	34
Tandvård	35
Utgiftsområde 12	35
Förlängd föräldraförsäkring	35
Barntid	36
Utgiftsområde 13	36
En aktiv arbetsmarknadspolitik	36
Nystartsjobb	37
Regeringens arbetsmarknadsåtgärder	37
Jobb- och utvecklingsgarantin	37
Höj ersättningen i jobb- och utvecklingsgarantin	38
Lönebidrag och Samhall	38
Jobbgaranti för unga	38
Instegsjobb	39
Överenskommelse om flyktingmottagande	39
Integrationsåtgärder	40
Myndighet för nyanländas etablering	40
Ökat stöd till antidiskrimineringsbyråerna	40
Friår ger större rörlighet på arbetsmarknaden	40
Utgiftsområde 14	41
Arbetslivsinstitutet	41
Utgiftsområde 15	41
Bidrag till vissa organisationer	42
Utgiftsområde 16	42
Kompletterande utbildning och kvalificerad yrkesutbildning	42
Försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning	42
Studenternas övergång mellan studier och arbete	42
Praktik för högskolestudenter	43
Utgiftsområde 17	43
Utgiftsområde 18	44

Fel! Okänt namn på

Utgiftsområde 20.....	44
Stöd till inköp av miljöbilar.....	44
Konvertering av fordon till etanol- eller gasdrift.....	45
Havsmiljön och övergödning	45
Skydda värdefulla naturmarker	46
Effektivare miljöpolitik	47
Utgiftsområde 21.....	48
Statligt riskkapitalbolag inom energiområdet.....	48
Utgiftsområde 22.....	48
Klimatvänliga transporter.....	48
Miljöpartiets mål till 2020.....	49
Övergripande.....	49
Persontransporter.....	49
Godstransporter	49
Ny infrastruktur.....	49
Säkra skolvägar	49
Miljonprogram för kollektivtrafiken	50
Rädda Framtidsplanen.....	51
Utgiftsområde 23.....	52
Ersättning för rovdjursskador	52
Öka djurskyddet	52
Minska överfisket.....	53
Utgiftsområde 24.....	53
Forska och väx	53
Almi Företagspartner.....	53
Miljöteknik.....	54
Utgiftsområde 25.....	54
Statligt stöd för utbildning av vuxna	54
Det kommunalekonomiska utjämningsystemet	54
Inkomster	55
Inkomstskatter	56
Reformerat jobbskatteavdrag och höjt grundavdrag.....	56
Nej till skattreduktion för hushållsnära tjänster.....	57
Lägre uppräkningsgräns.....	57
Slopade förmånsskatt på cyklar.....	57
Arbetsgivaravgifter	58
Fastighetskatt och kapitalbeskattning	58
Miljöskatter	59
Höjd effektskatt på kärnkraftsel	59
Fördubblad koldioxidskatt i lätt industri	59
Skatt på industriavfall som förbränns.....	59
Sänkt moms på ekologisk mat.....	59
Flygskatt.....	60
Höjd skatt på bensin och dieselolja	60
Koldioxidrelaterad registreringskatt	60
Kilometerskatt	60
Koldioxidskatt för den handlande sektorn.....	61

Fel! Okänt namn på

Trängselskatt.....	61
Övriga skatter och inkomster.....	61
Båtskatt.....	61
Sänkta egenavgifter i a-kassan.....	62
Bilaga 1 – Miljöpartiets beräknade utgifter	63

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.
2. Riksdagen beslutar om riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i enlighet med vad som i motionen anförs.
3. Riksdagen avslår regeringens hemställanspunkt 17 om ändring i lagen om kommunalekonomisk utjämning (avsnitt 3.2 i propositionen).

Inledning

I Miljöpartiets ekonomiska vårbudgetmotion presenterar vi vårt alternativ till regeringens ekonomiska politik. Till skillnad mot regeringen presenterar vi en mer välvägd finanspolitik som skapar mindre tryck på höjda räntor. Vi presenterar offensiva satsningar för att klara klimatmålen i Sverige och skapa förutsättningar för Sverige att återigen ta på ledartröjan i det internationella klimatarbetet. Vi föreslår reformer som minskar klyftorna i Sverige och skapar en mer rättvis och solidarisk fördelningspolitik med satsningar på dem som har det sämst ställt i samhället. Sist men inte minst presenterar vi moderna välfärdsreformer som svarar upp mot de behov av mer tid som väldigt många människor känner.

Svensk ekonomi går mycket bra just nu. Överskotten i de offentliga finanserna är mycket stora, sysselsättningen ökar kraftigt och arbetslösheten sjunker. Den goda ekonomiska situationen är i huvudsak resultatet av en ansvarsfull och väl avvägd ekonomisk politik de senaste två mandatperioderna.

Regeringens ekonomiska politik oroar oss mycket. Trots det allvarliga världsläget när det gäller utsläpp av växthusgaser och ett enormt opinionstryck för handling i klimatfrågan svarar regeringen med att tillsätta kommissioner och beredningar. Trots mycket goda tider fortsätter regeringen att försämrade för dem som har det sämst ställt. Trots högkonjunktur fortsätter regeringen att genomföra stora ofinansierade skattesänkningar.

Resultatet av regeringens politik så här långt är att det svenska klimatarbetet stannat upp, att klyftorna i samhället ökat och att vi står inför problem med en expansiv finanspolitik som kan tvinga fram onödiga räntehöjningar.

Regeringen presenterar stora ofinansierade skattesänkningar för dem med de högsta inkomsterna samtidigt som man minskar marginalerna för dem som har det sämst ställt. Vi tror att det är få människor som känner igen sig i och sympatiserar med den nuvarande regeringens politik.

Som kontrast till regeringens bidragspaket till dem med de högsta inkomsterna presenterar vi en politik som syftar till att lösa problemen i människors vardag. Tre områden prioriteras i Miljöpartiets vårbudgetmotion:

- En politik som gör det enklare att vara klimatvän
- En politik för minskade klyftor
- En politik för mer tid

Fel! Okänt namn på

Inom klimatområdet föreslår vi åtgärder som gör det enklare att vara klimatvän i vardagen. Många människor vill leva klimatvänligt, och vi menar att det är viktigt att ta till vara det engagemang i klimatfrågorna som finns i dag. Vi avsätter pengar för en miljon nya sittplatser i kollektivtrafiken under mandatperioden, och vi investerar i upprustning och klimatanpassning av miljonprogrammen. Vi föreslår också reformer som gör det billigare att vara klimatvän. Förmånsbeskattningen av cyklar avskaffas, vilket gör det förmånligt för arbetsgivare att erbjuda cyklar till personalen. Vi föreslår en miljöbilspremie och stöd för konvertering av vanliga bilar till miljöbilar. Tillsammans med skatteväxling – där höjda energiskatter växlas mot sänkt inkomstskatt och minskade arbetsgivaravgifter – och höjda klimatskatter skapar detta förutsättningar för Sverige att ta ledningen i klimatarbetet.

Vi prioriterar att minska inkomstklyftorna och skapa större möjlighet för människor som lever på marginalen. Regeringen har genomfört stora besparingar på dem som har det sämst ställt samtidigt som man sänker skatten för dem med höga inkomster och mycket kapital. En sådan politik avvisar vi kraftfullt. Vi tror inte att fler jobb skapas genom att försämlra för arbetslösa. I stället vill vi höja ersättningen i a-kassan och aktivitetsstödet till 80 procent så att de som blir arbetslösa har drägliga villkor tills de hittat ett nytt jobb. Vi vill ha en omställningsförsäkring som omfattar så många människor som möjligt. Genom att införa ett studerandevillkor i a-kassan och minska kvalificeringstiden till a-kassan får fler människor möjlighet till ett socialt skyddsnät.

Vi gör också en stor satsning på studenter, en grupp som länge fått stå tillbaka och vars inkomster reallt minskat under de senaste tio åren. Sammantaget minskar de ekonomiska klyftorna markant med Miljöpartiets budgetförslag.

Vår tredje prioritering handlar om att skapa mer tid för människor i vardagen. Våldigt många människor känner att de har för lite tid. Särskilt småbarnsföräldrar känner sig ofta stressade och otillräckliga. Vi föreslår tre större reformer som innebär att fler människor kommer att få mer tid. En ny del i föräldraförsäkringen kallad barntid införs. Barntid innebär en ersättning för dem som väljer att gå ned i arbetstid under barnets första tre år. Ersättningen utgår med 2 500 kronor per månad och kan tas ut av en eller två föräldrar. Vi inför också ytterligare en pappamånad i föräldraförsäkringen, vilket är ett första steg mot en utbyggnad till en tredelad 18 månader lång försäkring.

Friåret återinförs som en möjlighet för människor att ta en paus mitt i livet för att vidareutbilda sig, pröva på att starta företag eller bara få tid till att ta hand om sina nära och kära.

Förutom de tre prioriterade områdena ovan föreslår vi ett flertal andra större reformer.

Företagande

Vi behöver fler nya företag. För att underlätta för småföretag att växa och utvecklas föreslår vi att en generell sänkning av arbetsgivaravgiften genomförs. Sänkningen innebär minskade arbetsgivaravgifter på omkring 74 000 kronor per år för ett litet företag. Sänkningen är generell och riktar sig till alla

Fel! Okänt namn på

företag oavsett bransch. Vi satsar också ytterligare medel på forskning och utveckling i småföretag genom att tillföra 200 miljoner kronor till programmet Forska och Väx.

Jobb och studier

För att underlätta för studenter att gå från studier till jobb inför vi mer praktik i högskolan och pengar avsätts för karriärcoachning i högskolor och på universitet. För att rusta fler människor för ett snabbt och föränderligt arbetsliv gör vi en stor satsning på vuxenutbildning.

Miljöteknik och konkurrenskraft

För att vidareutveckla svensk miljöteknik föreslår vi ett branschprogram med satsningar på forskning och utveckling, kommersialisering och stöd av svenska miljöteknikföretag. Satsningen omfattar 200 miljoner kronor årligen i fem år. Parallellt föreslår vi också att medel avsätts för riskkapitalförsörjning av nya energiteknikföretag.

Miljövård

Risken är överhängande att flera av de svenska miljömålen inte nås. Miljöpartiet presenterar vid sidan av vår klimatsatsning tre åtgärds paket på miljöömrådet: en kraftfull satsning på biologisk mångfald, ett paket mot övergödning i Östersjön och ett paket för en effektivare miljöpolitik.

Kultur och hälsa

Miljöpartiet gör en större satsning på regionala kulturfonder där ett av syftena är att stärka de fria kulturutövarna. Kulturen har ett stort värde i sig, men vi ser också satsningar på kultur som förebyggande investeringar för att motverka olika samhällsproblem som social utslagning och medicinska problem.

För att främja folkhälsan och förebygga ohälsa anser Miljöpartiet att det regionala ansvaret för folkhälsan ska förtydligas och att ett nytt investeringsprogram för folkhälsoarbetet ska genomföras.

Solidaritet

Solidaritet är en hörnsten i Miljöpartiets ideologi. Flyktingmottagandet ska inte konkurrera med biståndet. Enprocentsmålet ska respekteras och vi avvisar regeringens besparing på biståndet. Vi föreslår nedskärning av försvaret och avvisar regeringens satsningar på ny krigsmateriel.

Fel! Okänt namn på

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken

Miljöpartiet ser med oro på regeringens ekonomiska politik. Regeringen presenterar en alltför expansiv finanspolitik med stora ofinansierade skattesänkningar riktade till samhällets rikaste grupper. Resultatet är ett fördelningspolitiskt misslyckande som riskerar att leda till onödiga räntehöjningar. En kraftfull klimatpolitik är ansvarsfull, solidarisk och modern. Regeringen väljer i stället att vara oansvarig, osolidarisk och omodern. Oansvarig då kostnaderna i framtiden av att inte göra något nu förväntas bli mycket höga. Osolidarisk då den vältrar över kostnader på framtida generationer och människor som lever i mer utsatta områden. Omodern då den leder till att Sverige hamnar på efterkälken i den modernisering av samhället som omställningen mot hållbar utveckling innebär.

Det ekonomiska läget

Konjunkturen fortsätter att utvecklas starkt de närmaste åren och ekonomin förväntas växa kraftigt. BNP beräknas växa med 4,3 procent 2006, 3,9 procent 2007 och med 3,4 procent 2008 enligt Konjunkturinstitutets prognos¹.

Efter flera år av snabb ekonomisk utveckling till följd av ökad produktivitet stiger nu även sysselsättningen kraftigt. Mellan 2005 och 2006 ökade sysselsättningen med 84 000 personer. 2006 ökade sysselsättningen med ytterligare cirka 80 000 personer. Under 2007–2008 bedöms sysselsättningsökningen till cirka 148 000 personer enligt Konjunkturinstitutets prognos.

Miljöpartiets bedömning är att den mycket starka sysselsättningsutvecklingen just nu i huvudsak beror på den väl avvägda ekonomiska politik som förts de senaste åren samt tack vare en god konjunkturutveckling. Flera år av kraftig produktivitet utveckling har hållit tillbaka sysselsättningen. När nu produktivitet utvecklingen bromsas in stiger i stället sysselsättningen kraftigt.

Även statens finanser utvecklas väl och fortsätter att visa stora överskott. Saldot förstärks som en följd av ökad sysselsättning genom att inkomsterna ökar och utgifterna minskar.

Regeringens ekonomiska politik

Grunden till den goda ekonomin är i huvudsak den ansvarsfulla politik som förts under de senaste två mandatperioderna. De goda ekonomiska förutsättningarna riskerar nu att försämrans av regeringens politik. Vi ser med oro på de ofinansierade skattesänkningar som regeringen genomför. Slopandet av förmögenhetsskatten utan att det fullt ut finansieras av de grupper som får sänkt

¹ Konjunkturläget mars 2007.

Fel! Okänt namn på

skatt är ett fördelningspolitiskt misslyckande och riskerar att späda på inflationen och därmed också räntorna.

Vi ser också med oro på de förslag till slopad fastighetsskatt som regeringen presenterat och de förslag på ytterligare skattesänkningar genom fler steg i jobbskatteavdraget och eventuell slopad värnskatt som diskuteras i vårpropositionen.

Tveksamma sysselsättningseffekter av regeringens politik

Enligt Konjunkturinstitutets bedömning innebär regeringens ekonomiska politik att BNP utvecklas med 0,2 procent mer 2007 jämfört med om regeringens politik inte genomförts. År 2008 bedöms effekten vara ungefär en halv procent och 2009 några tiondels procent.

Av den prognostiserade sysselsättningsökningen står regeringens politik enligt Konjunkturinstitutet för cirka 13 000 under 2007. Under perioden 2007–2010 beräknas sysselsättningen förstärkas med ytterligare 55 000 personer med anledning av regeringens ekonomiska politik². Effekterna är dock mycket osäkra enligt Konjunkturinstitutet.

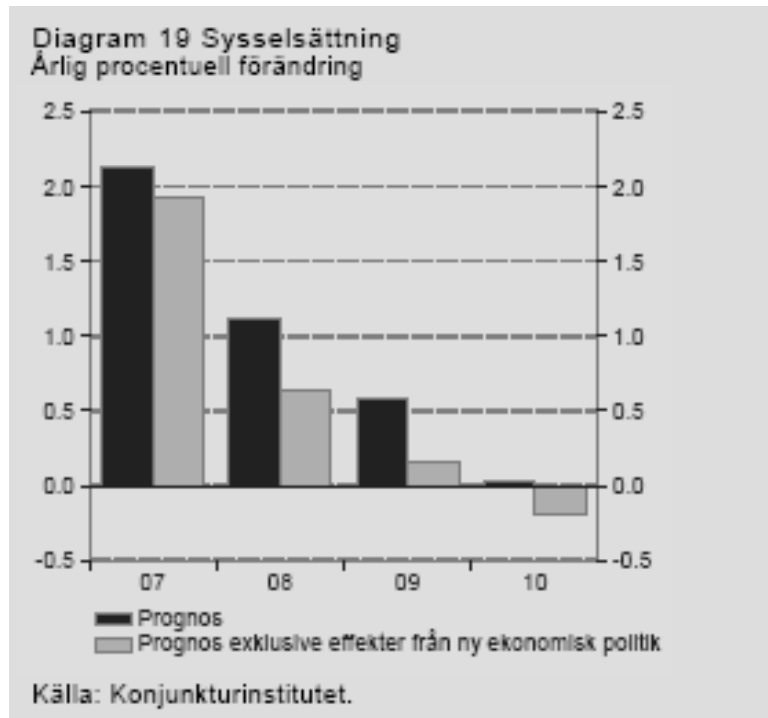

Diagram 1: Konjunkturinstitutets prognos av effekter av regeringens politik på sysselsättningen.

² Konjunkturläget december 2006. Effekterna av regeringens reformer på sysselsättningen.

Fel! Okänt namn på

I förhållande till regeringens bedömning av sysselsättning och arbetslöshet precis innan valet och månaderna efter valet – där regeringspartierna och deras företrädare pratade om massarbetslöshet i landet – synes den förväntade ökningen av sysselsättning av regeringens politik ganska blygsam. När den dessutom genomförts på bekostnad av samhällets svagare grupper framstår den som direkt olämplig.

Finans- och penningpolitiken

Miljöpartiet ser med stor oro på den expansiva finanspolitik som regeringen aviserat. Regeringen gör själv bedömningen att resursutnyttjandet redan 2008 är ansträngt. Ofinansierade skattesänkningar kan i det läget vara skadligt för ekonomin, och risken finns att den goda ekonomiska utvecklingen bryts med höjda räntor, ekonomisk inbromsning och att sysselsättningsutvecklingen bryts.

Enligt regeringens egen bedömning kommer också räntan att stiga kraftigt de kommande åren. Från dagens nivå på 3,25 procent ökar den till 4,75 procent i slutet av 2009. Det här kan jämföras med Riksbankens tidigare bedömning där räntan förväntades stiga till maximalt 3,75 procent.

Fördelningspolitik

Slopande av förmögenhetsskatten från och med i år och de förändringar av fastighetsskatten som regeringen genomför leder, tillsammans med jobbskatteavdraget och regeringens satsning på skattesubventioner av hushållsnära tjänster, till att de rikaste får mycket stora skattelättnader de kommande åren.

Regeringens skattepolitik innebär att de dryga 200 000 personer med inkomster över en halv miljon kronor per år kan få skattesubventioner av staten på runt 50 000 till 100 000 per person och år.

En fördelningsanalys av den slojade förmögenhetsskatten och den avskaffade fastighetsskatten visar att den tiondel av befolkningen som har de högsta inkomsterna får den absolut största delen av skattesänkningen (diagram 2).

Fel! Okänt namn på

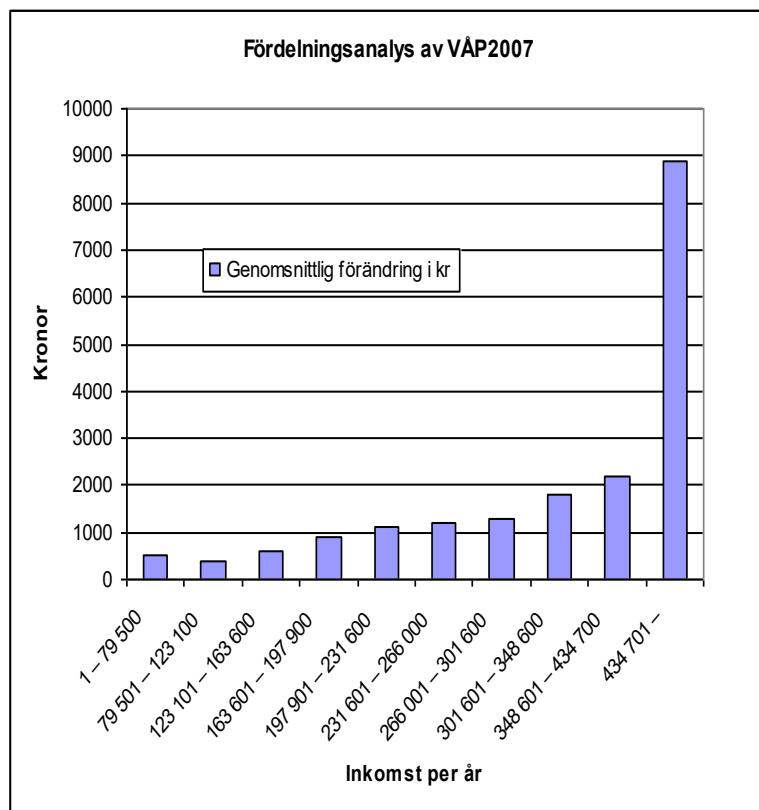

Diagram 2: Fördelningsanalys av avskaffad förmögenhetsskatt och fastighetsskatt.

Källa: RUT.

Fortsatta försämringar för dem som har det sämst ställt

Regeringen har redan genomfört stora försämringar för dem som har det sämst ställt. Försämringarna omfattar bland annat lägre nivåer i a-kassan, regelförändringar som gör det svårare att kvalificera sig till a-kassan, ökade egenavgifter i a-kassan och försämrade beräkningsgrunder för sjukersättning.

I och med vårpropositionen fortsätter man den inslagna vägen och gör försämringar för unga arbetslösa. Regeringen inför en ny så kallad jobbgaranti. Enligt regeringens förslag ska ersättningsnivån i aktivitetsstöd i den nya jobbgarantin trappas ned från 80 till 70 procent redan efter hundra dagar och till 65 procent efter ytterligare 100 dagar. Förslaget innebär sämre möjligheter för unga att klara sin försörjning och en diskriminering av unga människor.

Ingen klimatpolitik

Regeringen fortsätter sin icke-linje i klimatpolitiken. Regeringen har redan avbrutit skatteväxlingen och några nya kraftfulla ekonomiska styrmedel presenteras inte i vårpropositionen. Den av regeringen aviserade klimatmiljarden skjuts på framtiden. Miljöbilspremier presenteras men regeringen gör ingen-

Fel! Okänt namn på

ting för att skapa drivkrafter för människor att också köra miljöbilen på miljöbättre bränslen. Utan sådana reformer innebär miljöbilspremien endast en skattesubvention av nya bilar och blir därmed kontraproduktiv i klimatarbetet.

Regeringen gör inte heller något för att underlätta klimatomställningen i människors vardag. De medel som Banverket aviserat att man behöver för att klara framtidsplanen skjuts inte till. Medel från trängselavgifterna i Stockholm som skulle kunna användas för att finansiera satsningar i kollektivtrafiken binds i stället till väginvesteringar.

Neddragningar inom miljöområdet

I vårpropositionen föreslås en ny satsning på havsmiljö. Havsmiljösatsningen presenterar dock inga lösningar på de stora problem som finns i Östersjön med övergödning. Satsningen finansieras också genom neddragningar av anslagen till biologisk mångfald.

Miljöpartiets riktlinjer för den ekonomiska politiken

Finanspolitik och finansiellt sparande

Miljöpartiet delar regeringens bedömning om att det finansiella sparandet över konjunkturcykeln bör vara minst 1 procent av BNP³. Det tidigare årligen fastställda målet för det finansiella sparandet har inte varit styrande i praktiken och vi gör samma bedömning som regeringen att det därför bör avvecklas.

Vi delar däremot inte regeringens bedömning när det gäller att i den rådande högkonjunkturen genomföra stora ofinansierade skattesänkningar och utgiftsökningar. Effekten av regeringens förslag i vårpropositionen innebär en nettoförsvagning av den offentliga sektorns saldo med drygt 13 miljarder kronor 2008 och 10 miljarder kronor 2009.

Totala utgifts- och inkomstförändringar av Miljöpartiets budgetförslag våren 2007	Prognos		
	2008	2009	2010
Utgifter avvikelse från regeringen	18412	25669	28709
Total inkomstförstärkning avvikelse från regeringen	31120	34790	40260
Total saldoeffekt av mp:s förslag i förhållande till regeringen	12708	9121	11551
Regeringens nettoförsvagning av den offentliga sektorns finanser	13065	10052	
Total nettoförsvagning av den offentliga sektorns finanser av mp:s förslag	357	931	

Tabell 1: Totala utgifts- och inkomstförändringar av Miljöpartiets vårbudgetmotion 2007.

³ Nedjusteringen från 2 procent beror av en teknisk justering där premiepensionssparande inte längre räknas till den offentliga sektorns sparande utan till hushållssektorn.

Sverige befinner sig just nu på toppen av en högkonjunktur. I det här läget menar vi att det är mycket viktigt att föra en mer stram finanspolitik. I vårt budgetförslag beräknar vi en ökning av det finansiella sparandet med 12,7 miljarder kronor 2008, 9,1 miljarder kronor 2009 och 11,6 miljarder kronor 2010 jämfört med regeringen.

Effekter på det finansiella sparandet av Miljöpartiets budgetförslag våren 2007	2008	2009	2010
BNP (enligt prognos VÅP 2007)	3187	3338	3496
Finansiellt sparande enligt VÅP 2007 (i procent av BNP)	2,2	2,5	3,2
Saldoeffekt av Miljöpartiets budgetförslag i jämförelse med regeringens (miljarder kr)	12,7	9,1	11,6
Effekt på det finansiella sparandet i offentlig sektor av Miljöpartiets vårbudgetmotion (avvikelse mot regeringen)	0,4	0,3	0,3
Finansiellt sparande med Miljöpartiets ekonomiska politik	2,6	2,8	3,5

Tabell 2: Effekter på det finansiella sparandet av Miljöpartiets vårbudgetmotion.

Budgetpolitik

Miljöpartiet har under den senaste mandatperioden kraftfullt försvarat utgiftstaket. Taket fyller en viktig funktion genom att det håller utgiftsökningarna i schack och förhindrar att staten tar på sig för stora utgifter som vid en lågkonjunktur blir ohållbara.

Vi ser positivt på regeringens ambition till en striktare disciplin och stramare budgetpolitik. Att lägga utgifter som försvagningar på statsbudgetens inkomstsida innebär att kringgå utgiftstaken. Genom att flytta utgiftsposter från statsbudgetens inkomstsida till dess utgiftssida respekteras budgetlagen och intentionen med utgiftstak.

Miljöpartiets vårbudgetförslag innebär betydligt större skatteinkomster och större utgifter jämfört med regeringens ekonomiska politik. Detta är delvis en följd av att vi avvisar och återställer en del av de skattesänkningar och besparingar som regeringen genomförde i 2007 års budget. Vår bedömning är att det är nödvändigt med större inkomster och utgifter för att klara de förbättringar för dem som har det sämst ställt som vi föreslår och för att klara de stora klimatinvesteringar som vi ser som ytterst nödvändiga för en långsiktigt hållbar utveckling. Med anledning av de permanent högre inkomsterna till staten föreslår vi att utgiftstaket justeras upp med 11 miljarder kronor 2008, vilket är samma nivå som regeringen sänkte dem i budgeten för 2007. Vi föreslår också en teknisk justering av utgiftstaket till följd av den höjning av grundavdrag som skatteväxlingen innebär. Miljöpartiets förslag till utgiftstak 2008 är 987 miljarder kronor och för 2009 1 023 miljarder kronor. För 2010 bedömer vi att utgiftstaket bör nå 1 053 miljarder kronor. Budgeteringsmarginalen beräknas till 15,9 miljarder kronor 2008, 27 miljarder kronor 2009 och 17,6 miljarder kronor 2010.

Fel! Okänt namn på

Utgiftstak och budgeteringsmarginal i Miljöpartiets budgetförslag våren 2007	2008	2009	2010
Regeringens förslag till utgiftstak 2008 samt bedömning för 2009 och 2010	971	1003	1033
Beräknad budgeteringsmarginal enligt regeringens VÅP 2007	18,7	32,8	26,5
Miljöpartiets förslag till utgiftstak (exklusive teknisk justering till följd av skatteväxlingen) 2008, 2009 samt bedömning 2010	982	1014	1044
Teknisk justering av utgiftstak till följd av skatteväxlingens höjda grundavdrag	5	9	9
Miljöpartiets förslag till utgiftstak 2008, 2009 samt bedömning 2010	987	1023	1053
Takbegränsade utgifter Miljöpartiets budgetförslag i avvikelse mot regeringen	18,4	25,7	28,7
Beräknad budgeteringsmarginal i Miljöpartiets vårmotion 2007	15,9	27,0	17,6

Tabell 3: Miljöpartiets bedömning av utgiftstaket samt beräkning av budgeteringsmarginal.

Skatter

Miljöpartiet föreslår ett större skatteuttag än regeringen. Totalt sett beräknar vi att statens inkomster ökar med 31 miljarder kronor 2008, 35 miljarder kronor 2009 och 40 miljarder kronor 2010 jämfört med regeringens ekonomiska politik.

Inkomstskatter

Regeringens enskilt viktigaste reform är det så kallade jobbskatteavdraget, vilket innebär att alla som arbetar och har arbetsinkomst får ett skatteavdrag på upp till maximalt 1 100 kronor per månad. Syftet med jobbskatteavdraget är att göra det mer lönsamt att arbeta och att straffa personer med olika sociala ersättningar. Skatteavdraget är i huvudsak finansierat genom nedskärningar i de olika sociala försäkringarna.

Miljöpartiet har analyserat regeringens politik och dess fördelningseffekter. Den politik som nu genomförs innebär att inkomstklyftorna i landet ökar och att män gynnas framför kvinnor.

Av jobbskatteavdragets cirka 40 miljarder går hela 37 procent av den totala nettoinkomstförstärkningen till de två tiondelarna av befolkningen med de högsta inkomsterna.

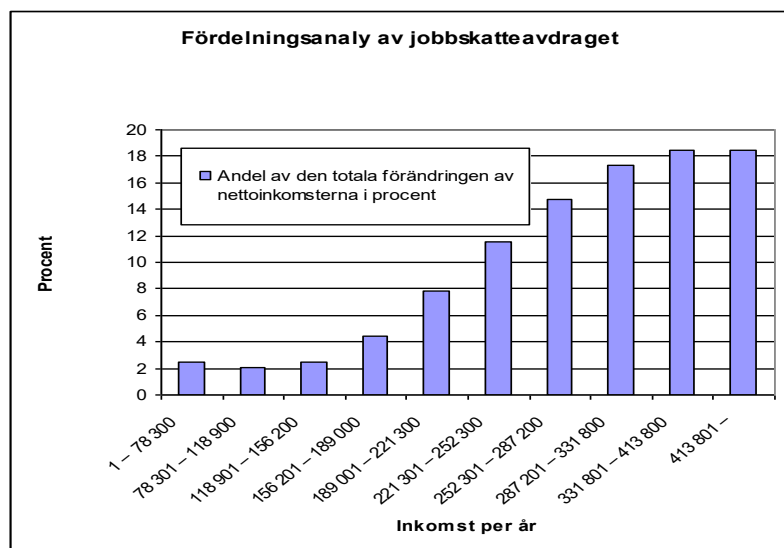

Diagram 3: Fördelningsanalys av jobbskatteavdraget. Källa RUT.

Även fördelningen mellan män och kvinnor påverkas av regeringens politik. Av den totala inkomstförstärkningen tillfaller hela 60 procent männen medan kvinnorna får dela på 40 procent. Sammantaget innebär det här att skillnaden mellan mäns och kvinnors inkomster ökar.

För att finansiera våra satsningar på de grupper som har det sämst ställt föreslår vi ett förändrat jobbskatteavdrag. Miljöpartiets modifierade jobbskatteavdrag innebär en bättre fördelningsprofil samt att statens skatteintäkter ökar med drygt 13,7 miljarder kronor. Miljöpartiet säger också nej till införandet av den kraftiga skattereduktionen för hushållsnära tjänster samt föreslår en lägre uppräkningsgräns för statlig skatt 2008.

Företagsskatter

De bärande delarna i regeringens strategi för fler jobb är förutom jobbskatteavdraget ett antal riktade skattesänkningar. Avdrag för hushållsnära tjänster genomförs till halvårsskiftet i år. Samtidigt genomförs en riktad sänkning av arbetsgivaravgifterna till ungdomar mellan 18 och 24 år. En större skattesänkning för vissa tjänsteföretag är aviserad till 2008. Sammanlagt innebär de tre reformerna skattesänkningar för drygt 12 miljarder kronor.

Vi menar att det behövs reformer som underlättar och stimulerar företagande. Framför allt behöver mindre företag bättre möjligheter att växa och utvecklas. Miljöpartiet avvisar dock regeringens skattesänkningar riktade mot företag. Alla tre skattesänkningarna är riktade satsningar som skapar stora gränsdragningsproblem, snedvrider konkurrensen och öppnar för fusk och mygel i skattesystemet. Hushållsnära tjänster innebär en felprioritering av den offentliga sektorns medel och skapar dåliga fördelningspolitiska effekter. Den riktade arbetsgivaravgiftssänkningen för unga innebär stora dödviktskostnader i förhållande till regeringens syfte att öka sysselsättningen. Subventioner går till företag som redan i dag har många unga anställda. Den riktade arbets-

Fel! Okänt namn på

givaravgiftssänkningen skapar dessutom mycket olyckliga tröskeleffekter där unga människor måste vänta med att söka jobb tills de uppfyller den nedre gränsen för att få tillgång till subventionen och där äldre ungdomar över 25 år missgynnas och är mindre värda för arbetsgivarna än yngre arbetssökande.

Miljöpartiet anser emellertid att de generella skattesänkningarna riktade mot mindre företag är nödvändiga. I stället för regeringens riktade skattesänkningar föreslår vi en generell sänkning av arbetsgivaravgifterna på 10 miljarder kronor. Utformningen bör vara konstruerad så att den är lika för alla näringsgrenar men stimulerar och gynnar mindre företag att växa och utvecklas. Utformningen konstrueras i likhet med den av regeringen avskaffade generella nedsättningen av arbetsgivaravgifterna. Miljöpartiets förslag innebär en nedsättning av arbetsgivaravgiften med 10 procent på en maximal lönesumma upp till 761 000 kronor. Förslaget innebär att företag med löner upp till 761 000 kronor får sänkta arbetsgivaravgifter från drygt 32 procent ned till 22 procent. Maximalt innebär nedsättningen 6 180 kronor per månad i minskade arbetsgivaravgifter per företag.

Vi föreslår att arbetsgivaravgiften förutom ålderspensionsavgiften helt slopas för den första som anställs i ett soloföretag. Detta för att ytterligare gynna små företag att växa och utvecklas.

Förändrade företagsskatter	mdkr
Slopad skattereduktion för hushållsnära tjänster	1,4
Nej till nedsatt a-avgift i vissa tjänstebranscher	6,0
Slopade nedsatta a-avgifter ungdomar	4,0
Slopad nedsättning av löneskatt äldre	0,9
Nedsättning av arbetsgivaravgiften för alla företag	-10,0
Nedsatt ag-avgift för enmansföretag	-0,5

Tabell 4: Miljöpartiets förslag till ändrade företagsskatter.

Kapital och fastighetsskatt

Regeringen har genomfört fastighetsskattesänkningar för 5,7 miljarder kronor och aviserat att helt slopa fastighetsskatten. Miljöpartiet har tidigare också framfört behovet av att minska uttaget av fastighetsskatt.

Det sätt som regeringen nu avskaffar fastighetsskatten på får dock väldigt dåliga fördelningseffekter. Individer med fastigheter med höga taxeringsvärden får kraftigt sänkt skatt samtidigt som reformen betalas av alla genom den höjda realisationsvinstskatten. Mycket rika människor i Sverige storstäder kommer att få skattesänkningar på 10 000–50 000 kronor per år. De stora skattesänkningarna på fastigheter skapar ett större utrymme för människor att låna pengar, vilket ökar risken för överhettning på bostadsmarknaden. Genom att sänkningen ska finansieras genom höjd reavinstskatt kommer benägenheten att flytta att minska och inlåsningsrisken på bostadsmarknaden kan öka.

Miljöpartiet avvisar regeringens ambition att avskaffa fastighetsskatten och föreslår också att begränsningsregeln på markvärdet tas bort. Även om vi i dagsläget avvisar regeringens förslag till avskaffad fastighetsskatt ser vi att ett fortsatt minskat uttag av fastighetsskatt skulle kunna vara aktuellt senare i

mandatperioden. En sådan sänkning måste dock ske när konjunkturen tillåter det och på ett sätt som sammantaget ger rimliga fördelningseffekter.

Klimatomställning nu

Klimatomställningen utgör i dag en av de största utmaningarna samhället står inför. Effekterna av fortsatta utsläpp av klimatgaser på dagens nivå kommer att få katastrofala följder. Effekterna av ett förändrat klimat är redan synliga och skrämmande. För att begränsa temperaturhöjningen globalt till max 2 grader i jämförelse med förindustriell nivå (runt år 1850) behöver utsläppen av växthusgaser sluta öka senast 2025 och minskas med ungefär 60 procent till 2050.

Miljöpartiet vill göra Sverige världsledande på klimatomställning av samhället. Genom att föregå med gott exempel kommer Sverige att vinna respekt och därmed lättare kunna påverka andra länder. Detta samtidigt som många nya jobb och affärsmöjligheter kommer att skapas.

Regeringen har hittills inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att minska Sveriges klimatutsläpp. Regeringen för i stället en politik som ökar utsläppen. Genom avskaffandet av flygskatten beräknas koldioxidutsläppen öka med 100 000 ton. Också den aviserade bindningen av inkomsterna från trängselskatten till väginvesteringar kommer att öka utsläppen av koldioxid och man har avbrutit skatteväxlingen. Många av regeringens uttalanden på området ger en bild av att klimatproblemet ska lösas av någon annan, någon annan gång och någon annanstans. Denna hållning är ohållbar, omodern och osolidarisk.

Numera finns också ett pris på regeringens icke-politik. I den brittiska Sternrapporten beräknas effekterna av klimatproblemen kunna begränsas till cirka 1 procent av BNP om åtgärder vidtas nu. Om inget görs kommer emellertid kostnaderna för samhället att bli mycket större i framtiden. Sternrapportens beräkningar uppskattar kostnaderna till 20 procent av den globala BNP:n.

För att klara klimatproblemen behövs åtgärder på många olika nivåer. Klimatfrågan måste drivas kraftfullt och engagerat internationellt, åtgärder måste vidtas för att begränsa transportsektorns klimatpåverkan och omställningen inom energisektorn måste fortsätta.

Miljöpartiet har sedan länge arbetat framgångsrikt med en rad åtgärder för att få ned utsläppen av växthusgaser. Grön skatteväxling, satsningar på utbyggd järnväg och olika politiska åtgärder som stimulerat miljöbilsförsäljningen har alla varit framgångsrika och måste fortsätta. Men det behövs också nya grepp inom klimatpolitiken.

Klimatvän i vardagen

Möjligheterna att vidta åtgärder för att lösa klimatproblemen är i dag mycket stora i hela västvärlden. Aldrig tidigare har det funnits ett sådant stöd och en

Fel! Okänt namn på

sådan medvetenhet om behovet av handling som nu. I takt med att människors medvetenhet om klimatproblemen växer, förväntar de sig också att politikerna ska genomföra konkreta och synbara åtgärder för att minska utsläppen.

Människor vill leva klimatvänligt. Därför behövs en politik som ger människor ökad kunskap om vad som orsakar klimatproblemen. Klimatet måste bli synligt i människors vardag. De globala klimatproblemen måste tas ned på lokal nivå. Vi måste ge människor verktyg som gör att de egna valen kan leda åt rätt håll. Vår strävan är:

- att det ska vara enkelt att förstå vilket som är det miljöbästa valet,
- att det ska vara billigare att välja det som är bra för miljön än det som är dåligt,
- att alla ska kunna leva klimatvänligt i vardagen.

Regeringen genomför just nu mycket stora skattesänkningar. Vi anser att det är mycket oansvarigt. Investeringar behövs för att klara klimatproblemen. Totalt satsar vi nästan 19 miljarder kronor under mandatperioden för att skapa bättre förutsättningar för människor att leva klimatvänligt.

Klimatvänligt boende

Våra bostäder står för 40 procent av Sveriges totala energiförbrukning. Stora förbättringar har redan skett när det gäller övergången från olja till förnybara bränslen för uppvärmning av småhus och villor. Nu vill vi gå vidare med nya satsningar för att underlätta för ett klimatvänligt boende.

1. *Bygg om miljonprogrammen.* I de så kallade miljonprogrammen finns en stor potential för energibesparingar. Storleksordningen 50 procent av energianvändningen kan sparas där. Miljonprogramsområden har också ett stort renoveringsbehov – behovet uppskattas till cirka 65 000 lägenheter per år.

Energibesparade investeringar som görs i samband med upprustning av miljonprogramsområden kan ha stora synergieffekter. Ändå är det så att investeringar som är företagsekonomiskt lönsamma inte görs. Skälet till detta är bristande kunskaper hos fastighetsägare, trögheter och bristande samarbete inom olika led i byggsektorn – både fastighetsägare, leverantörer, energibolag med flera. Många som i dag försöker ta till vara energisparmöjligheter möter dessa hinder.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att staten satsar på energieffektivisering inom bostadssektorn. En väg att göra det kan vara att erbjuda räntefria lån för att underlätta och stimulera satsningar på energieffektivisering i miljonprogrammen. En annan väg skulle kunna vara att förbättra bostadsföretagens möjligheter till periodisering för att på det sättet underlätta långsiktiga investeringar. Miljöpartiet beräknar utgifter för satsningar på energieffektivisering i miljonprogrammen till 500 miljoner kronor 2008 och en miljard kronor 2009 respektive 2010.

2. *Energieffektiva tak och fasader.* Även i andra fastigheter än flerbostads-
hus finns stora möjligheter till energieffektiviseringar i samband med
ombyggnad och renoveringar. Bland annat handlar det om att förse tak
och fasader med till exempel solceller och solfångare för att minska be-
hovet av tillförd energi i byggnaderna. Vi föreslår en reform med stöd på
sammanlagt 80 miljoner kronor per år för investeringar i tak och fasader
vid ombyggnation.

Vardagstransporter

Ungefär hälften av alla bilresor i Sverige är kortare än 5 kilometer. I tätorter
är 70–80 procent av alla bilresor kortare än 3–4 kilometer. De korta resorna är
sämst från miljösynpunkt genom att de medför många kallstartar. En kall
motor drar väsentligt mycket mer bränsle och släpper ut mycket mer avgaser.
De korta bilresorna svarar för mer än en fjärdedel av utsläppen från
biltrafiken trots att de bara utgör 3 procent av den totala körsträckan. Färre
korta bilresor leder till en stor minskning av utsläpp, men också till en bättre
folkhälsa.

De korta bilresorna utgörs främst av:

- jobbresor
- jobbresor kombinerade med att hämta/lämna på förskola och skola
- hämtning och lämning till fritidsaktiviteter
- inköp av livsmedel och annat (vid exempelvis externa köpcentrum)

För att klara klimatbra vardagstransporter föreslår vi fyra strategier:

1. *En miljon nya sittplatser i kollektivtrafiken.* I våra tre storstäder är det
i dag stora kapacitetsproblem i kollektivtrafiken. I rusningstid är ofta kol-
lektivtrafiken fullsatt. För att skapa ett klimatsmart samhälle behövs mer
kapacitet i kollektivtrafiken både lokalt och regionalt. Miljöpartiet före-
slår därför åtgärder som kan göras på kort sikt för att trimma, optimera
och utöka den befintliga trafiken. Bland annat handlar det om satsningar
på ombyggnation och förlängning av stationer, byten av signalsystem
och växlar samt utökning av busstrafiken. Vårt mål är att få fram en mil-
jon nya sittplatser under de närmaste fyra åren. För att ytterligare öka
kollektivtrafikens andel av resandet krävs förutom detta också stora och
långsiktiga infrastruktursatsningar.
2. *Säkra skolvägar och cykelvägar.* Många vuxna känner sig så oroliga för
att låta sina barn på egen hand ta sig till och från skola och fritidsaktivite-
ter att de väljer att skjutsa dem i bil. Oron har ofta sin grund i osäkra
skolvägar som till exempel beror på avsaknad av cykelvägar, trafikljus
och övergångsställen. Detta skapar många onödiga bilresor och det vän-
jer också barnen vid att bil är det normala transportmedlet då man ska ta
sig någonstans. Vi menar att ingen ska behöva känna sig tvungen att
skjutsa sina barn till skolan. Av den anledningen måste Vägverket inten-
sifiera sitt arbete med säkra skolvägar. Miljöpartiet föreslår att ytterligare
700 miljoner kronor av Vägverkets anslag används för att säkra skolvä-

Fel! Okänt namn på

gar och bygga ut cykelvägar. Medlen bör kunna användas också av kommuner genom att de söker pengar från Vägverket.

Barn har rätt att känna sig trygga i trafiken och upptäcka sin närmiljö på egen hand. Ingen förälder ska behöva överväga att skjutsa sina barn i bil av säkerhetsskäl.

3. *Trängselavgifter* i Stockholm, Göteborg och Malmö är den enskilt viktigaste åtgärden för att minska de korta bilresorna med snabb effekt. För att bli effektivt måste detta kombineras med utökad kollektivtrafik och cykel- och gångbanor.
4. *Satsningar för att klara framtidsplanen*. Miljöpartiet var med och förhandlade fram en historisk satsning på utbyggnad av järnväg. För att klara satsningen i framtidsplanen behövs det nu skjutas till pengar för att inte redan planerad spårutbyggnad ska senareläggas. De ekonomiska rammarna för revideringen av Banverkets framtidsplan för åren 2010–2020 måste också räknas upp med index som återspeglar den verkliga kostnadsutvecklingen samt därutöver höjas för att kunna inrymma ytterligare järnvägsinvesteringar. Miljöpartiet föreslår att Banverket tillförs ytterligare 25 miljarder kronor 2010–2015 samt 60 miljarder kronor 2016–2020.

Klimatpaket investeringar	2008	2009	2010
Energieffektivisering flerbostadshus	500	1000	1000
Solvärmesatsning	80	80	80
1 000 000 nya sittplatser i kollektivtrafiken	400	1800	3000
Banverket för att klara framtidsplanen	1200	1700	2500
Klimatinvesteringar (Klimp)	0	800	800
Säkra skolvägar och cykelvägar	700	700	700
Totalt	2880	6080	8080

Tabell 5: Klimatpaket (miljoner kronor).

Billigare att vara klimatvän

Att vara klimatvän ska vara billigare än att vara klimatbov. Priserna på det vi köper måste spegla vilken klimatpåverkan våra inköp har. För att göra det billigare att vara klimatvän föreslår vi därför ett konverteringsstöd för att konvertera vanliga bilar till miljöbilar. En vanlig bil kan med ganska enkla medel konverteras till att kunna drivas på miljöbränslen. Många har inte råd att köpa en ny miljöbil. Dessa bör ges förutsättningar att konvertera sin bil till en miljöbil. Vi föreslår ett stöd på 30 procent av en kostnad upp till maximalt 30 000 kronor för konvertering.

Utöver konverteringen föreslår vi en miljöbilsbonus. Miljöbilsbonusen utgår till dem som köper en ny miljöbil och syftar till att stimulera den privata konsumtionen av miljöbilar. Bonusen bör vara 20 000 kronor för gas, el- och hybridbilar och 5 000 kronor för etanolbilar. I förhållande till regeringens beräknade kostnader för miljöbilspremier räknar vi med en 250 miljoner kro-

nor högre ram för åren 2007–2009. Vi beräknar en högre ram då vi gör en mer realistisk bedömning av hur många som kommer att använda stödet.

För att gynna cyklande föreslår vi avskaffad förmånsbeskattning av cyklar. Den avskaffade förmånsbeskattningen innebär att arbetsgivare som vill tillhandahålla cyklar till sina anställda slipper att betala socialavgifter på dessa cyklar och att den anställde slipper ta upp cykeln för förmånsbeskattning i sin deklaration. Satsningen på cyklar är också en folkhälsosatsning.

Klimatpaket billigare att vara miljövän	2008	2009	2010
Slopad förmånsbeskattning cykel	250	250	250
Miljöbilspremie	200	200	0
Skattereduktion för konvertering 2007–2009	120	120	120
Totalt	570	570	370

Tabell 6: Billigare att vara klimatvän.

Fortsatt skatteväxling

Den gröna skatteväxlingen innebär att skatter höjs på sådant som är dåligt för miljön samtidigt som skatten på arbete minskar. På det sättet förändras inte det totala skattetrycket men skattesystemet blir mer miljöstyrande. Totalt har Sverige under perioden 2001–2006 genomfört en skatteväxling om drygt 16 miljarder kronor. Den genomförda skatteväxlingen har i stor utsträckning genomförts inom bostadssektorn. Skatteväxlingen har varit effektiv och bidragit till minskade utsläpp av växthusgaser och minskad energianvändning inom sektorn. Till exempel minskade oljeanvändningen inom bostäder/service från 32,1 TWh 1998 till 15,9 TWh 2005⁴.

Skatter är samhällsekonomiskt ett mycket effektivt sätt att minska utsläppen av växthusgaser⁵. Samtidigt är det viktigt att se att vissa miljöskatter är ganska regressiva. En regressiv skatt innebär att låginkomsttagare i förhållande till sin inkomst får bära en större andel av skattehöjningen. Energiskatt är en typisk sådan skatt. Inom ramen för skatteväxlingen har dock skatter på energi växlats mot höjt grundavdrag. En höjning av grundavdraget innebär en progressiv skattesänkning där låginkomsttagare får en större del av skattesänkningen. På det sättet har fördelningseffekterna av skatteväxlingen så här långt fallit ut mycket väl. Skatteväxlingen har inneburit att miljöstyrningen i skattesystemet kunnat öka utan att vi tappat den fördelningspolitiska ambitionen.

Miljöpartiets bedömning är att skatteväxlingen bör fortsätta men att den i större utsträckning bör inriktas mot transportsektorn där de stora klimatproblemen finns i Sverige i dag.

Inom transportsektorn finns fortfarande ett starkt samband mellan ökad tillväxt och ökade transporter, ökad energianvändning och ökat utsläpp av

⁴ Energimyndigheten Energiläget i siffror 2006, tabell 11 och 28.

⁵ T.ex. Ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken. Rapport från STEM och SNV ER2006:34.

Fel! Okänt namn på

växthusgaser inom sektorn. Ökar BNP, ökar energianvändningen i transportsektorn i princip lika mycket eller mer (se diagram 4). Detta samband måste brytas.

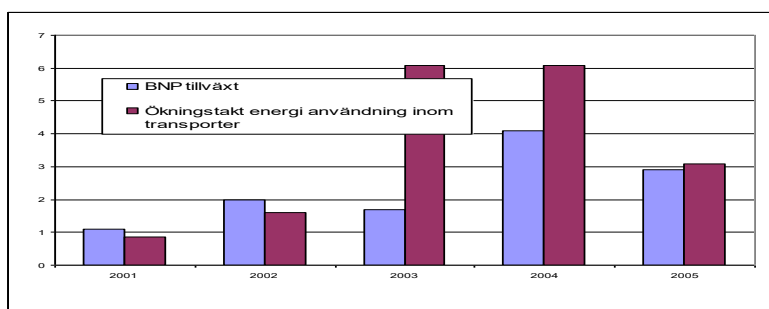

Diagram 4: Utveckling av BNP och energianvändning inom transportsektorn. Källa RUT och egna beräkningar.

Genom att fortsätta skatteväxlingen inom transportsektorn samtidigt som vi satsar stort på investeringar i kollektivtrafik och förnybar energi skapar vi möjligheter för att bryta den negativa trend som finns inom transportsektorn i dag.

Skatteväxling	2008	2009	2010
Höjt grundavdrag skatteväxling	-4600	-8830	-8830
Generellt sänkt arbetsgivaravgift, skatteväxling	-1200	-1800	-1800
Summa skattesänkningar	-5800	-10630	-10630
Höjd skatt bensin 50 öre	3000	6000	6000
Höjd skatt dieselolja 50 öre	1400	2800	2800
Höjd effektskatt kärnkraftsel 18%	480	480	480
Koldioxidrelaterad registreringskatt personbilar	250	500	500
Fördubblad koldioxidskatt lätt industri	500	500	500
Skatt på industriavfall som förbränns	350	350	350
Summa skattehöjningar	5980	10630	10630

Tabell 7: Miljöpartiets förslag till fortsatt skatteväxling 2008–2010.

Klimatrelaterade investeringar och skatter

För att klara klimatomställningen behövs stora investeringar i framtiden. Samtidigt måste de ekonomiska styrmedlen bli kraftfullare. Framför allt måste styrningen öka inom transportsektorn. Miljöpartiet föreslår att ett antal klimatskatter införs under de närmaste åren för att öka miljöstyrningen i skattesystemet. Dessa skatter är inte regressiva på samma sätt som energiskatterna inom ramen för skatteväxlingen och bör i stället användas för att finansiera de stora behov av investeringar som behövs på klimatområdet.

En flygskatt bör införas från och med 2008. Avskaffandet av koldioxidskatten i den handlande sektorn bör skjutas på framtiden i väntan på att

handeln med utsläppsrätter börjar fungera ordentligt. En kilometerskatt på tung lastbilstrafik bör införas från 2010. Genom att öka de klimatstyrande skatterna skapas också ett utrymme för nödvändiga investeringar. Totalt för de kommande tre åren investeras 18,5 miljarder kronor.

Höjda klimatskatter och miljöinvesteringar	2008	2009	2010
Skatt på flygresor	2000	2000	2000
Kilometerskatt	0	0	5500
Koldioxidskatt handlande sektorn	1000	1000	1000
Summa höjda klimatskatter utanför skatteväxling	3000	3000	8500
Klimatinvesteringar totalt	3450	6650	8450

Tabell 8: Klimatrelaterade skatter och investeringar.

Satsning på biogas

Biogas är ett utmärkt fordonsbränsle som utöver minskade koldioxidutsläpp från trafiken också minskar utsläppen av hälsofarliga och övergödande avgaser radikalt. Genom rötning av jordbruksprodukter och samhällets organiska avfall minskar utsläppen av växthusgaserna metan och dikväveoxid från jordbruket med bortåt två miljoner ton koldioxidekvivalenter. Restprodukterna efter rötning utgör en värdefull gödslingsresurs. Om Sverige går i spetsen för biogas finns goda möjligheter att utveckla en lukrativ exportindustri. Det ligger ganska nära till hands för klassiska svenska industrier som ABB Stal och Alfa Laval att exportera teknik och kunnande på biogasområdet i hela världen. Potentialen för biogas är också god. Gasföreningen anger att mer än femtio gånger så mycket biogas till fordon som i dag, eller cirka 14 TWh per år, skulle kunna produceras i Sverige på tio års sikt. För att en sådan positiv utveckling för miljön och Sveriges ekonomi ska komma till stånd behöver dock ett nationellt biogasprogram skapas. I detta program bör ingå att en ansvarig myndighet pekas ut för att samordna biogassatsningar runt om i landet. Bidraget till klimatinvesteringar, Klimp, bör dubblas och de nytillskjutna pengarna bör föras till utbyggnad av biogasanläggningar, system för leveranser av gödsel och jordbruksrester till dessa och uttransport av biogas till fordonsflottor (buss, taxi, renhållning etc) och rötresten till jordbruk. Ett särskilt investeringsstöd för lokal produktion av biogas på lantgårdar bör också initieras. Vi bedömer att Klimpprogrammet behöver utökas till 800 miljoner kronor årligen under de kommande tio åren för detta ändamål.

För att öka tillgängligheten till biogas och garantera ett heltäckande nät av biogastankstationer bör lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel (SFS 2005:1248) kompletteras med en skyldighet för större mackar att inom ett visst år ha biogas. Utöver detta ska mindre mackar kunna söka bidrag för biogasetablering, och mackar av strategisk betydelse ska av en särskild samordnare uppmanas att söka dessa bidrag för att göra biogasnätet finmaskigare. Målet bör vara att det ska finnas minst en biogasmack i varje

Fel! Okänt namn på

kommun senast 2012 för att trafikanter med biogasbil på ett smidigt sätt ska kunna ta sig mellan Sveriges större städer.

Förutom dessa åtgärder bör skatten på avfallsförbränning fördubblas eftersom detta ger starkare incitament att samla in och röta biologiskt avfall i stället för att som i dag förbränna det.

Minska klyftorna

Trots att Sverige är ett mycket rikt land är det alltför många människor som lever med mycket knappa marginaler. Regeringens politik går ut på att öka skillnaderna mellan dem som har och dem som inte har. Detta kommer att skapa ännu fler som lever på randen till fattigdom.

Ekonomiska klyftor

Under 1990-talets krisår ökade inkomstspridningen i samhället mycket snabbt. Efter saneringen av ekonomin minskade spridningen något och i början av 2000-talet var inkomstspridningen ganska konstant under ett par år. Under senare år har inkomstspridningen återigen ökat.

Ökningen av inkomstspridningen har framför allt två orsaker:

- 1) att höginkomsttagarna haft en snabbare inkomstökning än övriga och
- 2) att transfereringarna i de sociala försäkringarna inte har ökat lika snabbt som löneinkomsterna⁶.

Den politik som regeringen nu för innebär att båda dessa generella tendenser ytterligare förstärks. Regeringen genomför samtidigt skattesänkningar för dem med högre inkomster och skär ned i de sociala försäkringarna.

Låg ekonomisk standard

Inkomstspridningen visar relationen mellan dem med höga inkomster och dem med låga inkomster. Inkomstspridning är därför ett relativt mått som säger något om hur stora skillnaderna är mellan dem som har mycket och dem som har lite.

Ett annat sätt att se på fördelningspolitik är att titta på ekonomisk standard i absoluta tal, det vill säga att se på hur andelen individer med låg ekonomisk standard på en viss nivå utvecklas över tiden. Beträktat på det sättet har andelen individer med låg ekonomisk standard minskat kraftigt sedan slutet av 1990-talet, från att ha legat på över 10 procent ned till 5 procent i dag (dia-

⁶ Ekonomiska vårpropositionen 2007, bilaga 3.

gram 6 heldragen tunn linje). Regeringens politik som innebär minskade ersättningsnivåer i de sociala försäkringarna riskerar nu att bryta denna trend.

Procent

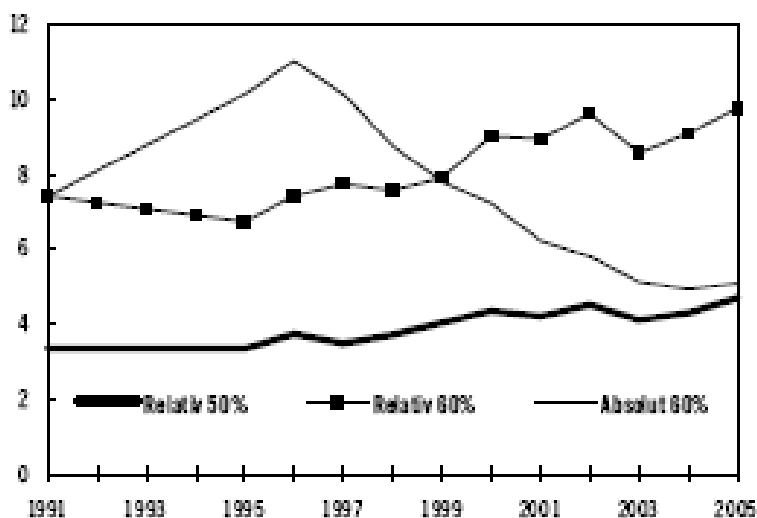

Diagram 6: Ekonomisk standard. Källa VÅP 2007 bilaga 3.

Trygghet för alla

Vi vet att ingen människa kan vara helt säker på att inte hamna i en utsatt situation. Därför är det viktigt att ett generellt socialt skyddsnät finns så att ingen helt faller utanför systemet.

Miljöpartiet har under förra och förförre mandatperioden konsekvent arbetat för att förbättra för dem som har det ekonomiskt sämst ställt. Framför allt har vi prioriterat att satsa på ekonomiskt utsatta och svaga barnfamiljer. Barnen ska inte behöva drabbas av sina föräldrars dåliga ekonomiska förutsättningar. För att förbättra ekonomiskt utsatta barns situation genomfördes förra mandatperioden en rad reformer. Underhållsstödet höjdes med 100 kronor, bostadsbidraget förbättrades och bidraget för hemmavarande barn höjdes. Ett nytt barntillägg infördes för studerande och lägsta ersättningen liksom ersättningen för garantidagarna i föräldraförsäkringen höjdes från 60 till 180 kronor per dag.

Miljöpartiet menar att generella socialförsäkringar är mycket viktiga. A-kassa bör ge en rimlig ersättning vid arbetslöshet och vara tillgänglig för så många som möjligt. Regeringen har använt sig av försämringar av det generella socialförsäkringssystemet för att finansiera skattesänkningar för människor med höga inkomster. Det här menar vi är djupt problematiskt.

För att minska klyftorna i samhället och skapa rimligare förutsättningar för dem med lägst inkomst föreslår vi ett antal reformer. Miljöpartiet menar att det utifrån den rådande situationen behövs förstärkningar i a-kassan. Vi anser att a-kassan bör ge en 80-procentig ersättning utan avtrappning och att den

Fel! Okänt namn på

bör vara tillgänglig för så stora grupper som möjligt. Ett studerandevillkor bör återinföras i a-kassan och reglerna för kvalificering till a-kassan måste förbättras.

Samtidigt menar vi att det är viktigt att sänka nivån på egenavgifterna i a-kassan. Genom att regeringen samtidigt genomfört försämringar i försäkringsskyddet och höjt avgiften till försäkringen strömmar nu människor ut ur arbetslöshetsförsäkringen. Troligen är det framför allt grupper med låg risk för arbetslöshet som lämnar a-kassan. För att få stopp på den stora utströmningen från a-kassan som sker just nu föreslår vi en sänkning av avgiften till a-kassa med cirka 70 kronor per månad.

Regelförändringar för att öka tillgången till arbetslöshetsförsäkringen	miljarder kronor
Återinför studerandevillkoret i a-kassan	-0,9
Höjd ersättningsnivå till 80 % i a-kassan	-0,7
Höjd ersättningsnivå till 80 % i aktivitetsstöd	-0,7
Regelförändringar för att öka tillgången till arbetslöshetsförsäkringen	-1
Sänkt egenavgift i a-kassan (70 kr/månad)	-3,5
Höjd ersättning för arbetslösa sjuka	-0,1
Summa	-6,9

Tabell 9: Miljöpartiets satsningar på omställningsförsäkringen.

Satsa på studenterna

Studenter är en grupp som fått stå tillbaka under en lång tid. I dag ligger studiemedlet på cirka 7 360 kronor i månaden varav lånedelen utgör 4 800 kronor. Det är svårt för de flesta att klara sig på den nivån. En genomsnittlig student går cirka 600 kronor back varje månad och de flesta studenter måste arbeta extra eller få hjälp av sina föräldrar. Miljöpartiet drev i vårpropositionen 2006 igenom en höjning av studiemedlet med 300 kronor per månad, fördelat med 100 kronor i bidragsdelen och 200 kronor i lånedelen. Det var ett steg i rätt riktning, men fortfarande är nivån alltför låg. De flesta studenter klarar sig inte på detta belopp, utan tvingas arbeta vid sidan av sina heltidsstudier. Vi föreslår därför att bidragsdelen i studiemedlet höjs med motsvarande 900 kronor i månaden.

Mer tid

Många människor upplever i dag att de inte har tillräckligt med tid för sig själva, tid för sina barn och för vänner och släktingar. Framför allt småbarnsföräldrar har svårt att få livet att gå ihop. Karriär ska kombineras med en aktiv fritid och kanske föreningsliv. Samtidigt tycker de flesta att det är mycket

viktigt att spendera mycket tid med sina barn när de är små. Många är det som känner igen sig i en tillvaro fylld av stress och dåligt samvete.

Miljöpartiet menar att 2000-talets viktigaste välfärds- och livskvalitetsreform är att fortsätta att skapa mer tid för människor. Under de senaste 50 åren har många reformer genomförts som skapat ökat livsutrymme för människor. I stället för ökad ekonomisk standard har vi i Sverige valt att bygga ut föräldraförsäkringen, infört lagstadgad rätt till semester och sänkt arbetstiden. Mycket av det här arbetet har skett genom avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Miljöpartiet vill fortsätta det här arbetet. Ökad tillväxt bör i större utsträckning användas till reformer som skapar mer tid. Reformerna måste genomföras som innebär mer tid för människor att njuta av livet, umgås med familj och vänner och ta hand om varandra. Genom att göra det satsar vi också på ökat välbefinnande, mindre sjukdomar och minskad stress.

Mer tid för barn

Många småbarnsföräldrar upplever i dag en enorm stress över att de inte i den utsträckning de vill kan vara tillsammans med sina barn under de viktiga småbarnsåren. I dag finns en möjlighet till deltidsarbete under den tid barnen är små. I realiteten är dock denna möjlighet starkt begränsad för många människor på grund av att man inte har råd att gå ned i lön.

För att skapa möjligheter för fler att gå ned i arbetstid under de första åren med småbarn föreslår Miljöpartiet en ny del i föräldraförsäkringen som vi kallar barntid. Reformen gör att fler människor har möjlighet att minska sin arbetstid utan att förlora kontakten med arbetsmarknaden.

Barntid innebär en rättighet att gå ned i arbetstid till 75 procent mot en ersättning på 2 500 kronor per månad. Ersättningen är pensionsgrundande. Uttaget kan ske av en eller två föräldrar tillsammans eller var och en för sig. Reformen kostar totalt cirka 4 miljarder kronor per år.

En till pappamånad i föräldraförsäkringen

Att ha tid tillsammans med sina barn är en av de viktigaste uppgifterna i livet. Miljöpartiet har länge drivit kravet på förlängd föräldraförsäkring från dagens 16 månader till 18 månader.

Vi föreslår nu att föräldraförsäkringen i ett första steg byggs ut med ytterligare en så kallad pappamånad 2010. Kostnaden för den utökade föräldraförsäkringen beräknas till 1,5 miljarder kronor per år.

På sikt vill vi göra föräldraförsäkringen tredelad genom att reservera sex månader för vardera föräldern och sex månader att disponera på det sätt föräldrarna själva väljer. Det är viktigt både ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv. Föräldrarna ska kunna anpassa sin föräldraledighet i förhållande till barnets individuella behov. En tredelad föräldraförsäkring ger också förutsättningar för att det ska ses som lika självklart på arbetsmarknaden att män

Fel! Okänt namn på

tar ut föräldraledighet som att kvinnor gör det. Barnet får större tillgång till båda sina föräldrar. På sikt leder jämnare könsfördelning när det gäller omsorgen om barn till ett samhälle där fler sätter barns behov i fokus i olika sammanhang.

Vi anser att det ska vara möjligt för föräldrarna att ha en månads föräldraledighet samtidigt. Vi vill också att andra än vårdnadshavaren, till exempel mor- och farföräldrar, ska kunna ta ut föräldrapenning.

Friår

Friåret innebär en fantastisk möjlighet att under ett år ta sig tid för sig själv att utvecklas, studera, starta företag eller ta hand om nära och kära. Miljöpartiet menar att alla borde få chansen att någon gång i livet ta en välförtjänt paus.

Det friår som funnits tidigare är utvärderat av Arbetslivsinstitutet⁷ och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering⁸ vilka visade på många goda effekter av friåret, både på hälsan och på möjligheterna till anställning. Framför allt var det äldre kvinnor i offentlig sektor som passade på att ta ett friår och vila upp sig. Friårsvikarierna var fram för allt yngre som fick en chans att komma in på arbetsmarknaden och få värdefull praktik och arbetslivserfarenhet.

Satsningar på mer tid	2008	2009	2010
Barntidsreform	2000	4000	4000
Ny pappamånad i föräldraförsäkringen	0	0	1500
Nettokostnad för friår	500	500	500

Tabell 10: Miljöpartiets satsningar på mer tid.

⁷ ALI. Friårsprojektet: Upplevd livskvalitet, välbefinnande och hälsa hos friårslediga och deras vikarier.

⁸ IFAU Rapport 2003:7, Rapport 2004:6, Rapport 2005:10.

Utgifter

Nedan beskrivs Miljöpartiets beräknade utgifter uppdelade på utgiftsområden.

UO	Beräknade utgifter på utgiftsområde, avvikelse från regeringen.	2008	2009	2010
1	Rikets styrelse	0	0	0
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	170	340	500
3	Skatt, tull och exekution	0	0	0
4	Rättsväsendet	-725	-725	-675
5	Internationell samverkan	0	0	0
6	Försvar samt beredskap mot sårbarhet	-900	-3500	-4500
7	Internationellt bistånd	0	0	0
8	Migration	0	0	0
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	535	535	535
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	0	0	0
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	0	0	0
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	2000	4000	5500
13	Arbetsmarknad	3925	3925	3930
14	Arbetsliv	223	330	330
15	Studiestöd	4290	4380	4470
16	Utbildning och universitetsforskning	100	100	250
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	100	200	350
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	620	1120	1120
19	Regional utveckling	0	0	0
20	Allmän miljö- och naturvård	711	1599	1534
21	Energi	112	114	114
22	Kommunikationer	1730	3500	5500
23	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	166	166	166
24	Näringsliv	150	150	150
25	Allmänna bidrag till kommuner	5200	9430	9430
	Ökning av takbegränsade utgifter	18407	25664	28704

Tabell 11: Beräknade utgifter i förhållande till regeringens proposition.

Utgiftsområde 2

Jämställda löner

Överallt i arbetslivet råder det stor brist på jämställdhet mellan könen. Diskrimineringen av kvinnor finns på alla nivåer, vid tillsättande av chefstjänster,

Fel! Okänt namn på

när det gäller lörens storlek, när det gäller anställningsformer och när det gäller hel- och deltider. Denna ordning är oacceptabel.

Lönegapet mellan kvinnor män är stort, 8 procent, om faktorer som utbildning, arbetstider och befattningsansvar räknas bort. Mot den bakgrunden bör den innevarande mandatperioden bli den period då den könsrelaterade lönediskrimineringen avskaffas på den svenska arbetsmarknaden. Men då gäller det också att arbetsmarknadens parter tar sitt fulla ansvar.

Vi är, till skillnad från regeringen, beredda att verka för att statskassan ska bidra med sin del för att skapa jämställda löner. När regeringen i vårpropositionen deklarerar målet att jämställda löner ska ha genomförts inom den statliga sektorn till 2010, kan vi konstatera att det till detta mål inte finns några medel aviserade.

Vi föreslår på utgiftsområdet Samhällsekonomi och finansförvaltning 170 miljoner kronor 2008, 340 miljoner kronor 2009 och 500 miljoner kronor 2010 till en särskild pott för jämställda löner i statens verksamheter.

Utgiftsområde 4

Rättsväsendet

Polisorganisationen har under den senaste mandatperioden, 2002–2006, tillförts över två och en halv miljard kronor. Miljöpartiet har därmed tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet visat att polisväsendet är prioriterat och av stor vikt i vårt samhälle. Vi anser att det finns ett stort reformbehov inom polisväsendet, som kan leda till att resurser kan frigöras för att fler polisutbildade ska kunna utreda brott. Miljöpartiet föreslår att de effektiviseringsförslag som föreslås av Polisverksamhetsutredningen i betänkandet Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70), och som ännu inte genomförts, genomförs under det kommande året. Det beräknas medföra att upp till 500 årsarbetsresurser frigörs för polisiärt arbete inom polisväsendet.

Som en del i effektiviseringen av Polisen frigörs resurser som innebär att polisens anslag kan minskas med 550 miljoner kronor årligen 2008–2010.

Miljöpartiet föreslår dessutom att anslaget till Säkerhetspolisen minskas med 75 miljoner kronor årligen för tiden 2008–2010. Utöver detta överförs ytterligare 125 miljoner kronor från Säkerhetspolisen till Polismyndigheten i samband med att personskyddet flyttas. Totalt motsvarar detta en minskning med 200 miljoner kronor per år på Säkerhetspolisen.

Ett polisväsende fritt från diskriminering

Alla som kommer i kontakt med polisväsendet ska få ett korrekt bemötande. Den som begått ett brott eller utsatts för brottslighet ska inte bli bedömd baserad på sin sexuella läggning, sin etnicitet, sin religion, sitt kön eller sitt funktionshinder, utan endast baseras på hans eller hennes egenskaper och handlingar. Vi vill tillsätta resurser för fortbildning om diskriminering och fördomar. Vi beräknar att detta kostar 5 miljoner kronor årligen.

En god tillgänglighet till polisens lokaler är en förutsättning för att polisen även ska finnas till för funktionshindrade. Vi beräknar att det behövs 20 miljoner kronor för att tillgänglighetsanpassa polisorganisationen. Dessa båda satsningar finansieras genom besparingar på Säkerhetspolisen på 25 miljoner kronor.

Åklagarmyndigheten

Miljöpartiet instämmer i regeringens bedömning att tillskjuta Åklagarmyndigheten 47 miljoner kronor för den ökande mängden ärenden. Vi vill dock därutöver att utredandet av miljöbrott ska förbättras. Andelen icke avklarade miljöbrott hos myndigheten, samt andelen preskriberade brott, är tyvärr fortsatt hög.

Det är Miljöpartiets bedömning att Åklagarmyndigheten måste tillföras ytterligare resurser för att förbättra sitt arbete med att bekämpa så kallade hatbrott.

Den förbättrade sexualbrottslagstiftning som Miljöpartiet varit med om att genomföra måste få genomslag inom rättstillämpningen och nå avsedd effekt. Ett ökat fokus måste läggas på ett bekämpande av internationell gränsöverskridande prostitution (så kallad trafficking) och sexhandel via Internet. Åklagarmyndigheten bör kunna utveckla sitt internationella arbete mot sexbrott och öka kunskapen om sexualbrottslagstiftningen och utreda fler brott.

Våld i nära relationer är ett stort problem. För Åklagarmyndighetens del vill vi tillföra extra resurser för att kunna prioritera denna typ av ärenden på ett snabbare och effektivare sätt.

Sammantaget medför detta att Miljöpartiet föreslår att 5 miljoner kronor tillförs Åklagarmyndigheten utöver de av regeringen föreslagna medlen.

Ett tillgänglighetsanpassat domstolväsende

År 2010 ska det offentliga Sverige vara helt tillgänglighetsanpassat för personer med funktionshinder. För att domstolarna ska bli fullt ut tillgängliga för funktionshindrade beräknar Miljöpartiet att 5 miljoner kronor per år behöver skjutas till. Att det finns problem inom detta område har påpekats av bland annat Handikappombudsmannen i ett flertal skrivelser till Justitiedepartementet.

Kriminalvården

Miljöpartiet har under den senaste mandatperioden varit med om att tillföra Kriminalvården avsevärda medel. Vårt huvudsakliga skäl till detta är en övertygelse om att en god vård av dömda brottslingar, präglad av rättssäkerhet för de intagna och säkerhet för dem som tidigare utsatts för brott, förutsatt detta. Detta har också möjliggjort en utbyggnad av antalet anstaltsplatser. Vi ser inte längre något behov av resurstillskott för att säkra en utbyggnad av antalet platser. Däremot kan det finnas ett visst behov av resurser för att genomföra Kriminalvårdskommitténs förslag i betänkandet Framtidens kriminalvård (SOU 2005:54) om att individuella verkställighetsplaner ska upprättas för

Fel! Okänt namn på

samtliga som har dömts till en kriminalvårdspåföljd. Resurser krävs också för att kunna införa förmånssystem i anstalterna som innebär att om den intagne följer verkställighetsplanen och i övrigt är skötsam ska han eller hon tilldelas särskilda förmåner.

Vi vill redan nu avsätta 5 miljoner kronor per år, för att säkra att erforderlig kompetens finns hos Kriminalvårdens personal för att handlägga ärenden om myndighetsutövning mot enskilda intagna inom Kriminalvården.

Vård och behandling för dem som dömts för våld eller hot mot nära anhörig

Miljöpartiet anser att alla som dömts för våld mot en nära anhörig ska genomgå en behandling mot sitt våldsbeteende inom ramen för Kriminalvårdens åtagande. Fler måste få del av det behandlingsprogram som finns inom Kriminalvården, IDA (Integrated Domestic Abuse Programme) för män som misshandlar den kvinna de lever eller har levt i nära relation med. De medel som regeringen anslår kommer enligt vår bedömning inte att räcka till. Vi föreslår därför att totalt 5 miljoner kronor tillförs detta ändamål 2008 och därefter.

Miljöpartiet ser allvarligt på den under senare tid ökade mängden anmälda sexualbrott, liksom de problem som framkommit i att behandla dem som dömts för denna sorts brottslighet. Vi föreslår därför att totalt 5 miljoner kronor tillförs för detta ändamål 2008 och därefter.

Utgiftsområde 6

Miljöpartiet föreslår en besparing på försvaret på 900 miljoner kronor 2008, 3 500 miljoner kronor 2009 och 4 500 miljoner kronor 2010. Trots att invasionsförsvaret håller på att avvecklas så har försvaret fortfarande en alldeles för stor kostym med en årlig kostnad på över 40 miljarder kronor. Miljöpartiet vill fortsätta spara på det militära försvaret och fortsätta prioritera den internationella verksamheten. Vi vill välja bort det Sverige inte längre behöver och därmed göra tydliga nedskärningar i bland annat krigsmaterielanslaget. Stora besparingar på materielsidan är också möjliga när JAS-leveranserna upphör. Vi säger därför nej till ytterligare satsningar på JAS 39 Gripen.

Utgiftsområde 8

I Sverige och länder i vår närhet byggs i dag upp högre och högre murar, som förhindrar människors resande, flyktmöjligheter och utvecklingsmöjligheter. Gränserna och övervakningen av dessa, genom bland annat Schengenavtalet, leder till smuggling av människor för dyra pengar, till kriminalitet och till sociala problem. Miljöpartiet tar avstånd från denna utveckling och vill på sikt ha ett samhälle med en helt fri invandring. På kortare sikt vill vi att ar-

Fel! Okänt namn på

betskraftsinvandringen blir fri och att det införs en rätt till automatiskt uppehållstillstånd för den flykting som fått vänta mer än ett år på besked.

Människor flyr till Sverige i förhoppningen om att kunna skapa ett bättre liv här med förbättrade livschanser för sig och sina anhöriga. De som kommer hit ska få ett värdigt bemötande, som präglas av humanitet, omtanke och empati. Det har framkommit ett flertal fall där handläggare inom Migrationsverket uppenbarligen åsidosatt grundläggande krav på objektivitet och opartiskhet. Justitieombudsmannen har i ett flertal ärenden riktat allvarlig kritik mot Migrationsverkets handläggning av ärenden. Miljöpartiet anser att Migrationsverket bör läggas ned och ersättas med en helt ny struktur.

Vi ser positivt på regeringens förslag att öka anslaget för flyktingmottagande på grund av den förväntade ökningen av flyktingar och därmed tillhörande kostnader. Vi ser också positivt på möjligheten att få ett återvändandestöd i det fall man tvingas åka hem. Ett återvändandestöd är åtminstone en garanti för att klara den första tiden i hemlandet. Däremot är det helt fel att finansiera detta genom att medel tas från biståndet.

”Amnesti” för papperslösa

Den 1 april 2006 trädde den nya utlänningslagen i kraft. Den har inneburit en mer rättssäker prövning där fler får uppehållstillstånd redan i första instans, något som Miljöpartiet ser mycket positivt på. Samtidigt upphörde den tillfälliga lag som gav runt 13 000 personer permanent uppehållstillstånd. Drygt 4 000 personer fick tillfälliga uppehållstillstånd, varav många nu börjar gå ut och drygt 12 000 fick avslag på sina ansökningar, trots att en del utav dem förmodligen skulle fått uppehållstillstånd om den nya lagen varit tillämplig. Många blev inte ens kallade till samtal med Migrationsverket men fick ändå avslagsbeslut som inte gick att överklaga. Miljöpartiet anser att tillfälliga uppehållstillstånd inte ska användas och att alla beslut måste kunna överklagas.

En del har lämnat landet, andra är kvar. Ett avslag innebär ju inte att hemlandet plötsligt blir säkrare. Därför har många valt att i stället fortsätta att leva gömda här utan papper. Deras situation är många gånger hopplös. De tvingas in i ett liv av utanförskap och svarta arbeten, ett liv där de får betala för att ha en postadress, riskerar att arbeta utan lön på grund av utpressning eller tvingas begå brott för att kunna få mat för dagen. För Miljöpartiet är denna situation oacceptabel. Regeringen har aviserat att en ny lag med ökade möjligheter till arbetskraftsinvandring ska komma. En del av de papperslösa kan eventuellt få uppehållstillstånd då, men lagen dröjer och under tiden lever tusentals människor i vårt land i total ovisshet och en rädsla att vara nästa person i tur för deportation till hemlandet. Miljöpartiet anser i det läget att det bästa i väntan på den nya lagen vore att införa en ny tillfällig lag, en ”amnesti”, med permanenta uppehållstillstånd för den grupp personer som nu befinner sig i Sverige och har tillfälliga uppehållstillstånd eller fått avslag enligt den gamla utlänningslagen. En ”amnesti” skulle också avlasta Migrationsverket i samband med att den nya lagstiftningen om arbetskraftsinvandring träder i kraft.

Fel! Okänt namn på

Flera europeiska länder har genomfört så kallade regulariseringar av stora mängder papperslösa, i Spanien för omkring 800 000 människor. De har visat sig vara ekonomiskt fördelaktiga för dessa länder då svarta arbeten omvandlats till vita och människor därmed börjat betala skatt. I Sverige har många redan jobb, talar svenska och är väl integrerade i samhället, vilket torde innebära små eller inga kostnader för en amnesti. Miljöpartiet avser att återkomma i höst med en bedömning av eventuella kostnader för den nya lagen som vi föreslår.

Migrationsdomstolarna ska utse offentliga biträden

I dag utses offentliga biträden av Migrationsverket enligt utlänningslagen. Detta är fel och avviker från hur offentliga biträden utses enligt andra lagar som till exempel psykiatrisk tvångsvård. Det offentliga biträdet/ombudet bör utses av domstolen och inte av den handläggande myndigheten. Skälet till detta är förstås att myndigheten kan ha ett intresse av att en viss person utses som biträde eller ombud, liksom att myndigheten inte hanterar ärendet helt objektivt. Miljöpartiet anser därför att offentliga biträden i utlänningsärenden ska utses av migrationsdomstolarna och inte av Migrationsverket. Det här innebär att kostnaderna för biträden flyttas från Migrationsverket till migrationsdomstolarna.

Utgiftsområde 9

Folkhälsosatsning

De flesta politikområden påverkar hälsan. Socialförsäkringar påverkar förutsättningarna för ekonomisk och social trygghet som är en grundläggande så kallad friskfaktor. Planering av bostadsbyggande och grönytor påverkar möjligheten till fysisk aktivitet. Trafikpolitiken påverkar på olika sätt, ökad trafik ger ökad mängd utsläpp och fler partiklar rivs upp från vägbanorna, vilket påverkar luften och ökar risken för sjukdomar. Mycket av Miljöpartiets politik främjar folkhälsan, men här lyfts också några särskilda satsningar på det sociala området.

Totalt gör vi en satsning på folkhälsa och avsätter 175 miljoner per år i tre år. Följande delar ingår i folkhälsosatsningen:

För att nå folkhälsomålen krävs ett aktivt och medvetet arbete. Det behöver finnas ett samordningsansvar på regional nivå. Vi anser att landstingen/regionerna bör ges ett samordningsansvar för arbetet med de elva folkhälsopolitiska målen på regional nivå. 15 miljoner avsätts för att förstärka samordningsansvaret.

Medel avsätts till konkreta projekt, ett slags investeringsprogram, kopplade till ett eller flera av de folkhälsopolitiska målen. Ansökningar ska kunna göras av kommuner och landsting/regioner gemensamt, men kan givetvis även gälla frivilligorganisationer eller på annat sätt sammansatta projekt. 118,5 miljoner avsätts som ska kunna sökas hos Statens folkhälsoinstitut.

Fel! Okänt namn på

Vi avsätter 3 miljoner kronor per år till nätverket Hälsöfrämjande sjukhus, ett nätverk som syftar till att stärka folkhälsoinsatserna och använda hälsoorientering som strategi.

En satsning görs på att förbättra läkemedelsanvändningen och den fria forskningen kring läkemedel genom att vi avsätter 2,5 miljoner kronor per år till Nepi, Nätverk för läkemedelsepidemiologi. Vidare avsätter vi 9 miljoner kronor per år till ”Kilen”, den konsumentorganisation på läkemedelsområdet som arbetar med råd, stöd och kunskapsspridning rörande läkemedel, biverkningar och beroende.

Medel avsätts också för att förstärka arbete med minskat våld i nära relationer, särskilt våld mot kvinnor, som är ett omfattande problem som slår hårt mot folkhälsan. Vi avsätter 20 miljoner kronor per år för att fler lokala kriscentra för män kan starta, samt 2 miljoner kronor per år till organisationen Sveriges Professionella Kriscentra. Vi anser även att resurser ska avsättas till Rikskvinnocentrum med 5 miljoner kronor per år, för insatser med barn som lever i familjer där det förekommer våld.

Tandvård

Det är lovvärt att det i vårbudgeten föreslås satsningar på tandvårdens område. Miljöpartiet avvisar dock regeringens förslag till konstruktion av tandvårdsreformen, eftersom vi bedömer att reformen riskerar att bli mycket kostnadsdrivande samt leda till alltför dyr tandvård för individen. Vi ser det angeläget att ha ett så förebyggande perspektiv som möjligt.

Miljöpartiet vill som ett steg mot en heltäckande tandvårdsreform se ett nationellt abonnemangssystem för tandvården eller, som vi föredrar att kalla reformen, Frisk tandvård till fast pris. Systemet ska innehålla det nödvändiga grundskyddet och subventionera vården för dem med höga tandvårdskostnader, samtidigt som den ger tydliga incitament till eget ansvar och förebyggande insatser, både för patienter och för tandläkare. Miljöpartiets förslag till tandvårdsreform ryms inom den ram som regeringen reserverar för tandvården.

Utöver tandvårdsreformen vill vi höja åldersgränsen för fri tandvård till 25 år då denna grupp avstår från att söka tandvård främst av ekonomiska skäl. Vi utökar därför vår satsning på tandvården med ytterligare 360 miljoner kronor per år.

Utgiftsområde 12

Förlängd föräldraförsäkring

Miljöpartiet har länge drivit kravet på förlängd föräldraförsäkring från dagens 16 månader till 18 månader. Vi föreslår att föräldraförsäkringen i ett första steg byggs ut med en ”pappamånad” senast 2010. Kostnaden för den utökade föräldraförsäkringen beräknas till 1,5 miljarder kronor per år.

Fel! Okänt namn på

På sikt vill vi göra föräldraförsäkringen tredelad genom att reservera sex månader för vardera föräldern och sex månader att disponera på det sätt föräldrarna själva väljer. Föräldrarna ska kunna anpassa sin föräldraledighet i förhållande till barnets individuella behov. En tredelad föräldraförsäkring ger också förutsättningar för att det ska ses som lika självklart på arbetsmarknaden att män tar ut föräldraledighet som att kvinnor gör det.

Barntid

Vi vill ge föräldrar större ekonomiska möjligheter att arbeta mindre medan barnen är små. I dag finns en laglig rätt för småbarnsföräldrar att minska sin arbetstid till 75 procent. Det är bra och utnyttjas av en hel del föräldrar. Men många har inte råd. Vårt mål är att betydligt fler föräldrar än i dag ska kunna välja att förkorta sin arbetstid medan barnen är små. Vårt förslag gäller föräldrar med barn upp till tre år. De som arbetar 75 procent eller mindre ska få en ekonomisk ersättning för att täcka upp en del av den lägre inkomsten.

Den särskilda föräldraförsäkringen ska kunna utnyttjas från månaden efter det barnet fyllt ett år till och med den månad det fyllt tre år. Föräldrarna ska kunna nyttja försäkringen samtidigt, vilket ökar möjligheten för båda att gå ned i arbetstid. Det ska också vara möjligt att den ena föräldern nyttjar föräldraförsäkringen samtidigt som den andra föräldern går ned i arbetstid och får ersättning från den särskilda föräldraförsäkringen. Försäkringsbeloppet för den som uppfyller villkoren föreslås vara 2 500 kronor per månad. På samma sätt som föräldraförsäkringen och sociala försäkringsersättningar i övrigt ska beloppet beskattas. För den som bara betalar kommunalskatt blir därmed nettot omkring 1 750 kronor i månaden, för den som betalar statlig skatt cirka 1 250 kronor i månaden.

Miljöpartiet räknar med en kostnad på 4 miljarder kronor om året för det fullt utbyggda systemet. Barntid införs från 1 juli 2008.

Utgiftsområde 13

För att klara omställningen till ett hållbart samhälle krävs både fortsatt strukturomvandling av svensk ekonomi i en miljö- och klimatanpassad hållbar riktning och att nya jobb skapas.

En aktiv arbetsmarknadspolitik

Miljöpartiets principiella uppfattning är att arbetsmarknadspolitiken ska syfta till att förena människors rätt till arbete med arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft. Fortfarande är arbetslösheten hög. Det gäller i synnerhet bland ungdomar och för personer med annan etnisk bakgrund än svensk. Vi kan således konstatera att arbetsmarknadspolitiken inte varit tillräckligt träffsäker. Balansen och samordningen mellan åtgärdsarbeten, utbildning och kompetensutveckling har inte tillräckligt svarat mot arbetsmarknadens behov. Miljöpartiet menar att individen måste ges större frihet och möjligheter att påverka sin möjlighet att ta sig ur arbetslösheten.

Nystartsjobb

Regeringen har infört reformen nystartsjobb från 1 januari 2007. Nystartsjobben innebär att ett belopp motsvarande arbetsgivaravgifterna, inklusive ålderspensionsavgiften, krediteras arbetsgivarnas skattekonto för de personer som kvalificerar sig för nystartsjobb. Reformen gäller för personer som varit arbetslösa eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program på heltid i minst ett år. Detsamma gäller för dem som fått sin försörjning från sjukpenning eller sjuk- och aktivitetsersättning. Subventionen lämnas under lika lång tid som personen i fråga haft försörjning från dessa system.

Nystartsjobben är kraftigt subventionerade och därmed har en del nystartsjobb tillkommit sedan årsskiftet. Men än fler hade det blivit om subventionen även gällt vid anställningar i offentlig sektor. En arbetslös lärare kan med hjälp av subventionen få jobb i en friskola men inte i en kommunal skola och en arbetslös undersköterska kan ta jobb på en privat driven vårdcentral men inte på en vårdcentral som drivs i landstingets regi.

Det är enligt vår mening orimligt att det inte finns någon övre ekonomisk gräns för subventionen till arbetsgivarna. Att arbetsgivare kan bli helt befriade från arbetsgivaravgiften vid anställningar av personer med löner över 30 000 kronor i månaden är oacceptabelt.

Miljöpartiet föreslår att hela den offentliga sektorns arbetsgivare samt ideella organisationer ska jämföras med arbetsgivare i den privata sektorn när det gäller subventionen för nystartsjobb. Vidare föreslår vi att regeringen skyndsamt inför regler som innebär att det sätts ett tak för subventionen av arbetsgivaravgiften vid anställning av nystartsjobbare.

Regeringens arbetsmarknadsåtgärder

I jämförelse med regeringens budgetproposition för 2007 (höstbudgeten 2006) föreslår regeringen en rad arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Med det tycks nu regeringen ha kommit till viss insikt om att det krävs resurser för att klara jobben, omställning och för att minska risken för permanent utslagning. Det är inte tillräckligt att i allmänna ordalag prata om att människor ska tas ur utanförskapet.

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin, som är indelad i tre faser, ska hantera de långtidsarbetslösa. Faserna är indelade i:

- Intensifierade jobbsökaraktiviteter med coachning.
- Tillgång till arbetsmarknadsprogram med arbetsträning, arbetspraktik, subventionerade anställningar och kompetenshöjande insatser.
- De som inte skaffat arbete på den reguljära arbetsmarknaden efter 450 ersättningsdagar anvisas till varaktig samhällsnyttig sysselsättning.

Miljöpartiet menar att det är bra att jobb- och utvecklingsgarantin, i jämförelse med aktivitetsgarantin, inriktas mer på individens förutsättningar. Däre-

Fel! Okänt namn på

mot vill vi varna för att de intensifierade jobbsökaraktiviteterna bara kommer att mätas utifrån kvantitativa mått.

Miljöpartiet har sedan länge hävdad att de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna måste öppnas gentemot de ideella föreningarna och verksamheter inom den sociala ekonomin. Mot den bakgrunden noterar vi med tillfredsställelse att regeringen ser den sektorn som viktig för personer som behöver finnas i varaktig samhällsnyttig sysselsättning. Samtidigt vill vi betona att anvisningarna aldrig får likställas med tvångsåtgärder. Ska det fungera måste bägge parter vara överens.

Höj ersättningen i jobb- och utvecklingsgarantin

Regeringen föreslår i proposition 2006/07:88 att ersättningen för deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin ska vara 65 procent av tidigare dagsförtjänst, dock med minst det grundbelopp som lämnas inom arbetslöshetsförsäkringen, det vill säga 320 kronor. Det betyder för flertalet att ersättningen vid deltagande i garantin blir lägre än ersättningen vid arbetslöshet. Dessutom trappas ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen ned från 80 till 70 procent av tidigare dagsförtjänst efter 200 ersättningsdagar.

Vi menar att ersättningen vid deltagande i arbetsmarknadsprogram bör höjas. Det är orimligt att deltagande i aktiviteter som syftar till att bryta arbetslösheten ger mindre inkomster än vid arbetslöshet. Miljöpartiet föreslår att arbetslöshet med a-kassa och deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin ska berättiga till en ersättning motsvarande 80 procent av tidigare dagsförtjänst.

Lönebidrag och Samhall

I Miljöpartiets motion till regeringens budget för 2007 föreslogs ökade medel till Samhall och lönebidrag. Skälet är lika enkelt som logiskt. Det finns en stor grupp, inte minst bland funktionshindrade, som har mycket svårt att ta sig ut på den öppna reguljära arbetsmarknaden. Mot den bakgrunden är det bra att regeringen aviserar ökning av anslagen till lönebidrag och Samhall.

Jobbgaranti för unga

Regeringen föreslår att en jobbgaranti för unga ska träda i kraft den 1 december 2007.

Regeringen har i proposition 2006/07:84, Nedsättning av socialavgifter för personer som fyllt 18 men inte 25 år, föreslagit att arbetsgivaravgifter och löneavgiften för ungdomar under 25 år ska halveras. Det är möjligt och troligt att en nedsättning av socialavgifter för ungdomar kommer att betyda att personer i den gruppen kommer i arbete. Men samma effekt kan uppnås effektivare och billigare genom att resurserna i stället riktas direkt mot de ungdomar som verkligen är arbetslösa. Att sänka arbetsgivarnas kostnader för de ungdomar som redan har jobb måste betraktas som en tämligen verkningslös metod om avsikten är att sänka arbetslösheten bland arbetslösa ungdomar.

Det är bra att regeringen satsar på lärlingsutbildning och kvalificerad yrkesutbildning. Miljöpartiet anser också att det är bra med praktik- och utbild-

ningsinsatser för ungdomar men avvisar idéer om att ungdomar under arbetslöshet, upp till 30 timmar i veckan, ska befinna sig i arbetsförmedlingarnas lokaler. Det är ett uttryck för ett mekaniskt tankesätt som visar att regeringen har uppfattningen att ungdomar utnyttjar systemet för att fiffla till sig bidrag i stället för att skaffa sig jobb.

Vi avvisar även regeringens förslag att ungdomar under 25 år ska ha regler som innebär att nivån på aktivitetsstödet trappas ned snabbare än för äldre. Det är ologiskt och orättvist. Ungdomars egenavgifter till a-kassesystemet är inte lägre än andras. Vi avvisar alla åtgärder som kan härledas till åldersdiskriminering.

Instegsjobb

Regeringen föreslår att så kallade instegsjobb införs från 1 juli 2007. Denna åtgärd riktas till asylsökande som fått uppehållstillstånd, kvotflyktingar och dessa gruppers anhöriga under de första 18 månaderna efter uppehållstillstånd.

Instegsjobben innebär att arbetsgivare som anställer personer ur dessa grupper ska subventioneras. Men precis som när det gäller nystartsjobben premieras privata arbetsgivare framför offentliga arbetsgivare. Medan de privata arbetsgivarna ges en subvention med 75 procent av lönekostnaderna så subventioneras de offentliga arbetsgivarna med 50 procent, om regeringen får som den vill.

Miljöpartiet tror att instegsjobben kan bli ett bra verktyg. Vi är övertygade om att det är mycket viktigt att snabbt hjälpa människor in i verksamheter som motverkar utanförskap. Det finns också sedan tidigare goda erfarenheter av att koppla samman sfi, svenska för invandrare, med arbete och praktik.

Miljöpartiet föreslår att offentliga och privata arbetsgivare likställs vad gäller subvention för att anställa personer enligt principen om instegsjobb och att subventionen utgår med 60 procent av lönekostnaderna. Det ska enligt vår mening finnas en övre ekonomisk gräns för subventionen till arbetsgivarna. Miljöpartiet föreslår att den del av lönen som överstiger 30 000 kronor i månaden inte ska subventioneras med nedsättning av arbetsgivaravgiften.

Överenskommelse om flyktingmottagande

Regeringen föreslår en extra ersättning till kommuner som under 2007 tecknar treåriga avtal om flyktingmottagande. Ersättningen innebär att kommuner som ingår avtal får 10 000 kronor per person de tar emot. Avtalskommunerna får ytterligare 20 000 kronor per person för de personer som under första året efter uppehållstillstånd blivit godkända i sfi, fått praktik eller arbete under viss tid. Regeringen avsätter också medel för att undersöka möjligheterna att finna former för att stärka individens incitament att snabba på inträdet på arbetsmarknaden.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att fler kommuner solidariskt delar det nationella ansvaret för flyktingmottagande. Vi anser också att det är viktigt att de nyanlända flyktingarna så snabbt som möjligt ges chansen att bli aktiva i

Fel! Okänt namn på

det svenska samhället. Då är underlättande av inträdet på arbetsmarknaden mycket viktigt.

Vi accepterar regeringens förslag om extra ersättning till kommunerna för flyktingmottagande. Däremot tror vi inte på metoden med individbaserad stimulansersättning utan vill i stället att dessa medel används för att höja kommunernas introduktionsersättning.

Integrationsåtgärder

Regeringen föreslår att medel från integrationsåtgärder ska finansiera kostnader för vård av unga personer som omfattas av förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande och till förberedelser för försöksverksamhet med nystartscentrum.

Miljöpartiet anser att vård av unga personer och nystartscentrum är angelägna verksamheter men avvisar regeringens förslag till finansiering. Tvärtom är anslaget till integrationsåtgärder oerhört viktigt då det utgör ett stöd till organisationer som främjar integration i samhället.

Myndighet för nyanländas etablering

Regeringen föreslår att medel anslås till verksamhet som överförs från Integrationsverket till andra myndigheter. I propositionen anges att ansvaret för Integrationsverkets verksamheter delas upp och flyttas till Migrationsverket, länsstyrelserna, Ungdomsstyrelsen, Statistiska centralbyrån och Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige. Likaså anslås medel till Avvecklingsmyndigheten för Integrationsverket.

Vi vill utöver regeringens anslag till Integrationsverket anslå ytterligare 20 miljoner kronor i nivåhöjning till verksamheterna under den nya myndigheten.

Ökat stöd till antidiskrimineringsbyråerna

Antidiskrimineringsbyråerna är ett mycket verksamt integrationsverktyg i arbetet mot etnisk diskriminering. Byråerna, som tillkommit på Miljöpartiets initiativ, har utvecklats på ett sätt som innebär att de uppnått bred folklig förankring.

Miljöpartiet menar att antidiskrimineringsbyråerna spelar en viktig roll i kampen mot etnisk diskriminering och att antalet byråer behöver öka. Vi föreslår att stödet till verksamheten ökas med 5 miljoner kronor årligen.

Friår ger större rörlighet på arbetsmarknaden

Intresset för det nu avskaffade friåret överträffade alla förväntningar. Det visar att det var en bra och efterlängtd reform. Många ville ta chansen att pröva något nytt under ett år. Det fanns som väntat en stor variation i vad friårstagarna har gjort under sin ledighet. Många har valt att starta eget företag eller vara hemma med barn eller barnbarn. En annan stor grupp har studerat, antingen för att höja sin kompetens eller för att ta chansen att studera något man annars aldrig skulle få möjlighet till i sin yrkesroll.

På kort sikt leder friåret till en minskning av arbetslösheten, varje friårstagar ersätts av någon arbetslös, varför antalet registrerade arbetssökande minskar. De personer som går in som vikarier för friårstagarna tillägnar sig också en värdefull arbetslivserfarenhet. Arbetslivsinstitutets utvärdering av friåret visar att reformen lett till ökad rörlighet på arbetsplatser och arbetsmarknaden. Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU, har visat i en utvärdering att tiden i arbetslöshet för friårsvikarierna minskat efter vikariatet. Friåret har således varit positivt för både vikarier och friårstagare.

Miljöpartiet föreslår att friåret återinförs enligt samma förutsättningar som gällde innan det avskaffades av den borgerliga riksdagsmajoriteten.

Utgiftsområde 14

Arbetslivsinstitutet

I höstbudgeten föreslog regeringen att Arbetslivsinstitutet avvecklas från den 1 juli 2007. Med regeringens vårproposition kan vi konstatera att regeringen fortsättningsvis inte har för avsikt att finansiera den enligt vår mening mycket värdefulla verksamhet som Arbetslivsinstitutet har bedrivit. Efter 2008 finns inga medel till forskningsverksamheten.

Miljöpartiet kan med detta konstatera att regeringens antydningar, att Arbetslivsinstitutets verksamheter skulle fortsättas genom annan myndighet, inte uppfylls. Miljöpartiet föreslår att anslagen till Avvecklingsmyndighet Arbetslivsinstitutet överförs till Arbetslivsinstitutet och att beslutet om avveckling av Arbetslivsinstitutet därmed omprövas av riksdagen.

Utgiftsområde 15

Studenter är en grupp som fått stå tillbaka under en lång tid. I dag ligger studiemedlen på 7 364 kronor i månaden varav 4 836 kronor utgörs av lån. Det är svårt för de flesta att klara sig på den nivån. En genomsnittlig student går cirka 600 kronor back varje månad och de flesta studenter måste arbeta extra eller få hjälp av sina föräldrar. Miljöpartiet fick i vårpropositionen 2006 igenom en höjning av studiemedlen med 300 kronor per månad, fördelat med 100 kronor i bidragsdelen och 200 kronor i lånedelen. Det var ett steg i rätt riktning, men fortfarande är nivån alltför låg. Miljöpartiet vill höja bidragsdelen i studiemedlen med motsvarande 900 kronor i månaden. Höjningen ska börja gälla från och med 1 januari 2008. Detta kostar 4,2 miljarder kronor från 2008.

Kostnaderna för studiemedel ökar ytterligare på grund av satsningen på praktikplatser inom högskolan år 2009 med 90 miljoner kronor och 2010 med 180 miljoner kronor.

Fel! Okänt namn nå

Bidrag till vissa organisationer

Regeringen föreslår att minska det stöd till korttidsstudier som funnits för arbetstagare med ofullständiga grundskole- och gymnasiestudier med 50 miljoner kronor. Stödet har administrerats av fackföreningarna och har varit mycket populärt, till den grad att pengarna ofta tagit slut redan i början på året. Miljöpartiet anser att detta stöd har varit och även i framtiden bör vara en viktig del i möjligheten att komplettera en oavslutad utbildning.

Utgiftsområde 16

Kompletterande utbildning och kvalificerad yrkesutbildning

Vi välkomnar att den tillfälliga ökningen med 2 000 platser inom den kvalificerade yrkesutbildningen permanentas. Miljöpartiet föreslog en liknande utbyggnad redan i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2007. Vi stödjer också regeringens satsningar på kompletterande utbildningar för personer med examen från utländska högskoleutbildningar eller avslutade hälso- och sjukvårdsutbildningar.

Försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

Miljöpartiet har länge drivit frågan om att införa en lärlingsutbildning som ett av flera alternativ inom den svenska gymnasieskolan. I den gymnasiereform som skulle ha trätt i kraft hösten 2007, som Miljöpartiet tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet stod bakom, fanns ett sådant alternativ med. Regeringen återkallade hösten 2006 denna av riksdagen redan beslutade reform. Nu återkommer regeringen med en delvis annorlunda konstruktion av en lärlingsutbildning inom ramen för gymnasieskolan, som vi från Miljöpartiets sida med stort intresse kommer att följa och utvärdera.

En försöksverksamhet med lärlingsutbildning för vuxna inom vissa hantverksyrken har bedrivits sedan 2005. Miljöpartiet stödjer regeringens förslag att permanenta, utöka och sprida verksamheten över landet.

Studenternas övergång mellan studier och arbete

Vi vill kraftigt förbättra lärosätenas stöd till att förbereda studenterna för arbete och att hitta en väg ut på arbetsmarknaden. Det kan handla om att ordna praktik, hitta samarbeten kring examensarbete eller på annat sätt förmedla kontakter mellan studenter och arbetsgivare. På de flesta lärosäten förekommer det olika former av aktiviteter för att hjälpa studenter ut på arbetsmarknaden. Men dessa verksamheter är underdimensionerade för behovet. Exempelvis finns det vid Stockholms universitet ett Career Center med två personer som ska hjälpa 37 000 studenter. Det är förstås alldeles otillräckligt.

Fel! Okänt namn på

Miljöpartiet vill satsa 50 miljoner kronor 2008, 50 miljoner kronor 2009 och 100 miljoner kronor 2010 för att lärosätena ska utveckla sin verksamhet för att stötta studenterna i övergången mellan studier och arbete.

Praktik för högskolestudenter

Mycket tyder på att återkommande kontakter med arbetsmarknaden under utbildningstiden gör det lättare att få jobb efter examen. Egna kontakter med arbetsgivare är ofta avgörande för hur man får sitt första jobb. För studenterna är det dessutom viktigt att under studietiden få erfarenhet av olika sätt att tillämpa den kunskap man skaffar sig. Miljöpartiet vill införa ett övergripande mål om minst tio veckors praktik för alla högskoleutbildningar som omfattar tre år eller mer. Denna praktik ska inte vara obligatorisk, men det ska vara en rättighet för studenter som så vill. Lärosätena ska vara skyldiga att anordna en kvalitativ och utvecklande praktik åt alla studenter som vill ha en sådan. Lärosätena ska ha stor frihet att avgöra hur praktiken ska utformas och hur den ska inlemmas i utbildningen. Praktiken ska dock ske i form av kurser som ger poäng och som berättigar till studiemedel. Lärosätena kommer att tilldelas medel för praktiken och förutsätts använda en del av pengarna för att ge handledare viss utbildning. Miljöpartiet avsätter för detta ändamål 50 miljoner kronor 2008, 50 miljoner kronor 2009 och 150 miljoner kronor 2010.

Utgiftsområde 17

För Miljöpartiet är ett rikt och mångfasetterat kulturliv en nyckel till mänsklig livskraft. Därför är kultur något som alla måste ha rätt till, både som utövare och som konsument. Miljöpartiet anser att den offentliga sektorn, kommun, landsting och stat, har ett ansvar för att alla har tillgång till kultur, oavsett ålder, ekonomi och utbildningsnivå. Vi värnar särskilt barnens rätt till att vara aktiva utövare i kulturlivet.

Kulturen har ett stort värde i sig, men Miljöpartiet ser också satsningar på kultur som förebyggande investeringar för att motverka olika samhällsproblem, som social utslagning och medicinska problem. Hälsofrämjande kultur är viktig och bör vara ett naturligt inslag i såväl hälso- och sjukvården som i äldreomsorgen.

Miljöpartiet gör en större satsning på kultur där ett av syftena är att stärka de fria kulturutövarna. Under en fyraårsperiod tillförs, genom regionala kulturfonder, 500 miljoner kronor i nivåhöjning jämfört med 2007 enligt följande: 100 miljoner kronor 2008, 200 miljoner kronor 2009, 350 miljoner kronor 2010 och 500 miljoner kronor 2011.

Vi vill prioritera det fria kulturlivet och öppna upp institutionerna på ett sätt som speglar förnyelse och kulturell mångfald. I Miljöpartiets syn på kulturen är unga amatörer i form av rockband, dansare, lyriker och skådespelare lika viktiga som symfoniorkestrar och operaföreställningar. Genom kulturen skaffar sig unga människor ett sätt att uttrycka sig som ger dem möjligheter

Fel! Okänt namn på

till utveckling och att komma vidare i livet. Det finns en förnyelse- och förändringskraft i kulturen.

Ett stort problem är att de offentliga medlen till den fria, icke institutionsbundna kulturen inte räknats upp tillräckligt de senaste åren. Samtidigt har många av de stora kulturinstitutionerna fått betydande reella ekonomiska tillskott. Resultatet har blivit att institutionerna prioriterats på den fria kulturens bekostnad. Så ska det inte vara. Med de regionala kulturfonderna vill vi stärka de fria kulturutövarnas ställning.

Genom att Miljöpartiets satsning på kulturen läggs ut i regionala fonder så stöds ett underifrånperspektiv. Det är viktigt att pengarna verkligen når ut till det fria, banbrytande och förnyande kulturlivet. Mot den bakgrunden ska de fria kulturutövarna prioriteras vid fördelning av medlen.

Miljöpartiet är utöver satsningen på regionala kulturfonder överens om regeringens förslag vad gäller Dans- och musikerallians, Etnisk och kulturell mångfald, Accessjobb, Riksantikvarieämbetet och Riksutställningar och Operan.

Utgiftsområde 18

Miljöpartiet menar att det är viktigt att staten satsar på energieffektivisering inom bostadsbeståndet i miljonprogrammen. En väg att göra det är att erbjuda räntefria lån för att underlätta och stimulera satsningar på energieffektivisering i miljonprogrammen. En annan väg skulle kunna vara att förbättra bostadsföretagens möjligheter till periodisering för att på det sättet underlätta långsiktiga investeringar. Miljöpartiet reserverar utgifter för satsningar på energieffektiviseringar i miljonprogrammen: 500 miljoner kronor 2008 och 1 miljard kronor 2009 respektive 2010.

Även i andra fastigheter än flerbostadshus finns stora möjligheter till energieffektiviseringar i samband med ombyggnation och renoveringar. Bland annat handlar det om att förse tak och fasader med till exempel solceller och solfångare för att minska behovet av tillförd energi i byggnaderna. Vi föreslår en reform med bidrag på sammanlagt 80 miljoner kronor per år för investeringar i tak och fasader vid ombyggnation.

Vi föreslår att 40 miljoner avsätts för att ta bort åldersgränsen i bostadsbidraget för studenter.

Utgiftsområde 20

Stöd till inköp av miljöbilar

En av våra tuffaste utmaningar på klimatområdet är att minska transportsektorns klimatutsläpp. Miljöpartiet har i samarbete med den förra regeringen och Vänsterpartiet drivit igenom en rad åtgärder för att främja övergången till förnybara drivmedel. En sådan övergång kräver ett systemskifte med tre

komponenter: produktion av drivmedel, distribution av drivmedel samt fordon. Stora framsteg har också nåtts på samtliga områden.

Övergången till förnybara drivmedel måste ingå i ett paket med åtgärder för att minska transportbehoven, främja övergången till effektivare transportsätt och främja övergången till effektivare fordon. Miljöpartiets förslag på klimatområdet utgör ett sådant paket. I det ljuset ser vi också miljöbilspremien. Genom att satsa på kollektivtrafik, nya bränslen och effektivare transporter blir miljöbilspremien ett komplement i övergången till ett mer hållbart transportsystem.

Miljöpartiet föreslår att miljöbilspremien differentieras för att i viss mån återspegla de merkostnader som en miljöbil för närvarande betingar jämfört med motsvarande fossilbränsle driven bil. Vi föreslår att premien för bilar som kan drivas med etanol ska vara 5 000 kronor och att premien för bilar som kan drivas med gas samt för el- och elhybridbilar ska vara 20 000 kronor. Vi föreslår en dubbelt så stor ram som regeringen, det vill säga totalt 100 miljoner kronor 2007 och 200 miljoner kronor 2008 respektive 2009. Detta i huvudsak för att vi gör bedömningen att fler bilar kommer att säljas. Vi gör också bedömningen att ramen bör justeras upp om pengarna tar slut. Om detta inte sker riskerar miljöbilsmarknaden att skadas.

Konvertering av fordon till etanol- eller gasdrift

Eftersom bilar har lång livslängd är det angeläget att för befintlig bilpark utnyttja möjligheten till konvertering för drift på alternativa bränslen. Då det nu blir formellt lagligt att konvertera bensinfordon till exempelvis etanoldrift bör en särskild stimulans införas till stöd för sådan konvertering.

Vi föreslår att stödet utformas som ett stöd på 30 procent av konverteringskostnaden inklusive kostnaden för besiktning upp till 30 000 kronor för konvertering till etanol- eller gasdrift. Stödet bör gälla under åren 2008–2010. Vi har som räkneexempel räknat med en konvertering av 20 000 bilar per år, vilket ger en kostnad på 120 miljoner kronor per år vid en genomsnittlig konverteringskostnad på 20 000 kronor per bil.

Havsmiljön och övergödning

Regeringen uttrycker på ett vällovligt sätt att våra havsområden är hotade. Det är bra att både övergödning, överfiske och miljögifter nämns.

Regeringen föreslår att en särskild budgetpost inrättas för att synliggöra havsmiljönsatsningen. Regeringen föreslår dock att satsningen finansieras genom minskade anslag till biologisk mångfald. Mycket av det som skyddas med dessa medel är värdefulla fungerande odikade skogar samt våtmarker. Skyddet för dessa områden skulle snarast behöva ökas.

Regeringen föreslår inga konkreta åtgärder för havsmiljön i budgeten. Regeringen ger ingen fingervisning om vad pengarna ska användas till eller vem som ska hantera dem, frånsett inrättandet av en satellitbildsdatabas på Lantmäteriverket. Åtgärder som regeringen presenterat i andra sammanhang kan ge utdelning på sikt, men bör i så fall ske utöver konkreta åtgärder för att minska utsläppen nu.

Fel! Okänt namn på

En färsk rapport från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, tar upp frågan om kostnadseffektiva åtgärder för att minska övergödningen. Rapportens slutsats är att åtgärder i andra länder är mest kostnadseffektiva. En kostnadseffektiv åtgärd enligt SLU är en ökad satsning på våtmarker.

Världsnaturfonden WWF har uppskattat att man skulle behöva satsa 100–300 miljoner kronor per år under en följd av år för att uppnå det av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålet Myllrande våtmarker. Rätt utformade kan återställda och restaurerade våtmarker ge ett betydande bidrag till minskningen av läckage av närsalter till våra havsområden. De nya vattenmyndigheterna bör ges medel och kraftfulla styrmedel för att aktivt medverka till utformningen av våtmarkerna och andra åtgärder för att minska utsläpp av övergödningssubstanter och miljögifter till våra havsområden.

Forskning i det s.k. BERAS-projektet slår fast att huvudskälet till ökade utsläpp till Östersjön av kväve och fosfor från jordbruket i Norden är omstruktureringen av jordbruket med separeringen av animalie- och vegetabilieproduktion. En övergång till ett mer kretsloppsorienterat lantbruk skulle ge betydande minskningar i utsläppen av både kväve och fosfor. En utredning bör tillsättas för att ta fram effektiva förslag för att minska specialiseringen och främja kretsloppsorienterat lantbruk.

Utsläppen från enskilda avlopp är en annan viktig svensk källa till övergödningen. Innovativa avloppsmetoder kan minska dessa problem. Medel bör avsättas till forskning, utveckling, demonstration och pilotprojekt med innovativa avloppslösningar. Ett statligt startstöd för inventering och kunskapsuppbyggnad kring problematiken i samband med enskilda avlopp behövs.

För dessa åtgärder beräknas 40 miljoner kronor 2007, 100 miljoner kronor 2008, 150 miljoner kronor 2009, samt 200 miljoner kronor 2010.

Skydda värdefulla naturmarker

Regeringen föreslår att medlen till biologisk mångfald minskas för att få loss pengar till vga åtgärder på klimatområdet och havsmiljön. Det är kortsynt att låna av en del av miljösektorn för att klara andra miljöåtgärder.

Sveriges riksdag har antagit 16 miljö kvalitetsmål. Miljömålsrådets ordförande har nyligen konstaterat att det krävs betydligt kraftfullare åtgärder för att vi ska klara att nå målen till 2020. Utvärderingar har gång på gång visat att ett av de mål där förseningen blir störst är målet att skydda våra skogar för att säkra ett rikt naturliv, biologisk mångfald. Därför har Miljöpartiet drivit igenom ökade satsningar för att nå målet. Ändå är takten otillräcklig, enligt miljömålsrådets egen utvärdering.

Anslaget minskas av regeringen med 89,5 miljoner kronor jämfört med budgetpropositionen för 2007. Dessutom aviserar man ytterligare neddragningar år 2008 och 2009. Dessa neddragningar leder till att ett antal värdefulla skogar kommer att försvinna för all framtid.

Ny forskning visar också att naturmiljöer med bättre bibehållen biologisk mångfald har större förmåga att anpassa sig till klimatförändringar. Genom att bevara den biologiska mångfalden bland livsmiljöer, arter och genetiska resurser hjälper vi naturen att klara klimatförändringar.

Fel! Okänt namn på

I den senaste rapporten från FN:s klimatpanel kan man läsa att upp till 30 procent av alla djur- och växtarter löper ökad risk för utrotning vid relativt måttliga temperaturökningar. Större skyddade arealer kan mildra effekterna.

Regeringen motiverar sin neddragning av medel till biologisk mångfald med att man ska se över och utveckla formerna för områdesskydd. Det är positivt att man ser över och utvecklar dessa former. Men det är inget argument för att dra ner på takten i skyddsarbetet nu. Miljöpartiet anser dock att det kan vara befogat med en annan fördelning mellan reservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Den förra regeringen höjde på Miljöpartiets initiativ anslagen till Skogsstyrelsen för att arbeta med alternativ till naturreservat.

Vidare måste staten använda sitt ägande på ett mycket smartare sätt. Det är inte rimligt att skattemedel skall gå till ersättning till statliga markägare för att dessa ska bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Denna rundgång måste brytas. I stället bör regeringen genom en kombination av styrmedel, till exempel regleringsbrev, åstadkomma avsättningar av skyddsvärda områden i statligt ägd mark.

Miljöpartiet föreslår att medel till biologisk mångfald ökas med 90 miljoner kronor 2007, 416 miljoner kronor 2008, 504 miljoner kronor 2009 och 539 miljoner kronor 2010 jämfört med regeringens förslag.

Effektivare miljöpolitik

En rad utredningar från Riksrevisionen har visat på bristerna i statens arbete med tillsyn. Miljöområdet har varit särskilt hårt drabbat. Revisionens rapporter om Kemikalieinspektionen (KemI) och Naturvårdsverket visar på stora brister. Även länsstyrelsernas arbete är eftersatt resursmässigt. Anslagen till myndigheternas miljöarbete måste öka.

Adekvat finansierade miljömyndigheter kommer att ge bättre genomslag för miljöpolitikens regler, bättre underlag för beslut, bättre påverkan av EU, bättre rådgivning till kommuner och företag, snabbare handläggning av tillståndsansökningar och aktivare anpassning av tillstånd och villkor till förbättrad kunskap och ändringar i miljön.

Bristande tillsyn leder till att miljöreglerna inte genomförs på ett effektivt sätt och att handläggningstiderna blir långa. Detta missgynnar seriösa företag som satsar på ett bra miljöarbete. Det finns också risk för att kommunernas arbete med miljöfrågor hämmas.

Naturvårdsverket behöver ökade medel för detta arbete och för förstärkt miljöövervakning.

Riksrevisionen har påtalat att KemI har löst sina budgetproblem genom att använda tillsynsavgifter på ett sätt som kan vara regelvidrigt. KemI påpekar att mer medel behövs för bl.a. toxikologiska analyser. Införlivandet av EU:s nya kemikaliepolitik (Reach) kommer också att kräva ökade resurser.

I den höstbudget som skrevs innan regeringen upptäckte klimatfrågans allvar minskades anslagen till SMHI med ca 20 miljoner kronor. Regeringens glädjekalkyler om myndighetens möjlighet att kompensera intäktsbortfallet genom ökad avgiftsfinansiering håller inte.

Fel! Okänt namn på

Vi anser sammantaget att resurserna till Naturvårdsverket bör höjas med 20 miljoner kronor årligen, Kemikalieinspektionen med 30 miljoner kronor årligen och SMHI med 25 miljoner kronor varje år 2008–2010 jämfört med regeringens förslag.

Utgiftsområde 21

Statligt riskkapitalbolag inom energiområdet

Mängden riskkapital som investeras inom energiområdet är betydligt mindre än inom andra områden. En betydande orsak till att det är så är att riskkapitalaktörer fortfarande saknar intresse eller kunskap. Detta trots att affärsmöjligheterna är goda. Kommersiella möjligheter tas inte till vara, vilket leder till att staten inte uppnår önskad avkastning på investeringar i forskning och utveckling.

Sverige bör ligga i framkant när det gäller utvecklande av en långsiktigt hållbar energiförsörjning. För att detta ska bli verklighet krävs kunskap och tillgång till riskkapital i ett utvecklingsskede. Därför bör ett aktiebolag bildas för att tillsammans med andra aktörer agera för att öka riskkapitalförsörjningen. Bolaget bör vara helägt av Näringsdepartementet och förvaltas av Energitillsyningsmyndigheten.

Bolaget ska öka kommersialiseringen och nyttiggörandet av tidiga insatser inom energiområdet vilket ska leda till snabbare och bredare implementering av energi- och miljötekniker. Detta genom direktinvesteringar med ägarkapital. Bolaget ska investera i utvecklingsföretag inom energiområdet som befinner sig i de tidiga riskkapitalskedena sen uppstart och tidig expansion. De årliga driftskostnaderna för bolaget uppskattas inledningsvis till 15 miljoner kronor årligen, innan verksamheten har börjat generera avkastning. Kapitaltillförseln för investeringar bör ligga på 100 miljoner kronor om året.

Regeringen föreslår minskade anslag för stöd för konvertering av direktverkande el. Minskningen används för att finansiera ökade anslag till solvärme. Miljöpartiet menar att ökningen av medlen till solvärme är bra men att det inte bör finansieras genom neddragning av stöd för konvertering av direktverkande el.

Utgiftsområde 22

Klimatvänliga transporter

Transporter är i dag den största källan till klimatpåverkan i Sverige. Drygt en tredjedel av landets klimatpåverkan kommer från flyg, bilar, lastbilar, mc och mopeder. Medan alla andra sektorer minskar sin klimatpåverkan, fortsätter utsläppen inom transportsektorn att öka i samma takt som den ekonomiska tillväxten. År 2001 antog riksdagen som mål att transporterens klimatpåverkan skulle minska till 1990 års nivå senast år 2010, men utvecklingen har

varit den motsatta. Prognoseerna pekar mot att utsläppen då kommer att vara mer än 20 procent högre än 1990.

Särskilt angeläget i skapandet av ett hållbart transportsystem är att öka säkerheten, minska hälsoeffekterna, bryta transporternas beroende av fossila bränslen samt att öka energieffektiviteten. Genom att föra över gods- och persontransporter från bil, lastbil och flyg till alternativ, kan detta uppnås samtidigt som rörligheten tillåts att öka.

Miljöpartiets mål till 2020

Den eftersträlvade balansen mellan trafikslagen – det vill säga att andelen transporter som utförs på järnväg ökar – resulterar i en annan trafikfördelning än den nuvarande. Nedanstående målsättningar styr därför våra investeringars inriktning.

Övergripande

- Halvera transporternas utsläpp av fossil koldioxid jämfört med 2000
- Minska antalet omkomna i trafiken med 90 procent jämfört med 2006

Persontransporter

- Gång och cykling ska öka kraftigt
- Den lokala kollektivtrafiken trefaldigas
- Järnvägstrafiken ska fördubblas
- Personbilstrafiken ska minska med en tredjedel

Godstransporter

- Järnvägstrafiken fördubblas
- Lastbilstrafiken ska minska med en tredjedel

Ny infrastruktur

Återupprättandet av balansen mellan transportslagen ställer stora krav på infrastrukturen. Mellan 2001 och 2020 betyder det att persontransporterna med järnväg och lokal kollektivtrafik måste trefaldigas samt att godstransporterna med järnväg behöver fördubblas, samtidigt som belastningen på vägar minskar genom minskad vägtrafik.

I dag tar utbyggnaden av vägnätets kapacitet en stor del av infrastrukturens investeringar. Miljöpartiet anser att vägnätets kapacitet redan är tillräckligt stor. Större investeringar i vägar kan endast motiveras av säkerhetsskäl.

Miljöpartiet vill i stället kraftigt öka investeringar i kapacitetsutbyggnad av den infrastruktur som i första hand stödjer järnvägstrafik, och samtidigt vidta andra politiska åtgärder för att föra över transporter från bil, lastbil och flyg till järnväg, bussar och sjöfart. Vägtrafikens kvalitet och effektivitet måste också förbättras.

Fel! Okänt namn på

Andra åtgärder måste komplettera och förstärka investeringar i järnvägen för att en balans mellan trafikslagen ska uppstå. Alla dessa åtgärder bör ses som ett paket för att skapa balans i transportsektorn.

Säkra skolvägar

Många vuxna känner sig så oroliga för att låta sina barn på egen hand ta sig till och från skola och fritidsaktiviteter att de väljer att skjutsa dem i bil. Oron har ofta sin grund i osäkra skolvägar som till exempel beror på avsaknad av cykelvägar, trafikljus och övergångsställen. Detta skapar många onödiga korta bilresor. Vi menar att ingen ska behöva känna sig tvungen att skjutsa sina barn till skolan. Av den anledningen måste Vägverket intensifiera sitt arbete med säkra skolvägar.

Det är en mycket kostnadseffektiv åtgärd att bygga säkra och trygga gång- och cykelbanor. Detta bidrar även till ett minskat behov av klimatstörande korta bilresor och har positiva effekter på folkhälsan. Vägverket anser att behovet av en utbyggnad av det allmänna gång- och cykelvägsnätet är stort. Totalt skulle drygt 10 miljarder kronor behöva satsas över hela landet. I första hand bör insatserna dock ske för att påskynda en utbyggnad av gång- och cykelbanor längs barnens skol- och fritidsvägar. Behovet av sådana utbyggnader är ofta väl kartlagt av kommunerna, som vet var de mest osäkra trafiksituationerna finns. Projekten har dessutom en kort ledtid och kan sättas i gång snabbt. En meter gång- och cykelväg kostar cirka 2 000–3 000 kronor att anlägga och kostnaden för att göra barnens gång- och cykelvägar trygga och säkra uppskattas av Vägverket till drygt 1 miljard kronor.

Miljöpartiet anser att staten bör inrätta ett bidrag till kommunernas åtgärder för säkrare skolvägar med utbyggnader för anläggning av gång- och cykelvägar och andra säkerhetshöjande åtgärder. Anslaget bör uppgå till 700 miljoner kronor fördelat över tre år vilket skulle göra det möjligt att anlägga cirka 6 000 kilometer säkrare vägar för barn. Bidraget bör administreras av Vägverket och tas från ordinarie anslag. För att möjliggöra detta bidrag ska Vägverket i motsvarande grad minska anslagen till flerfiliga motorvägar och andra kapacitetshöjande åtgärder i vägtrafiknätet.

Miljonprogram för kollektivtrafiken

Den lokala och regionala kollektivtrafiken är en annan viktig del av infrastrukturen när Sverige ska byggas om till ett klimatvänligare land. En utbyggd och väl fungerande trafik är också nödvändig för att våra storstäder ska vara framkomliga och mänskliga att leva i. Många människor är helt beroende av kollektivtrafik i sin vardag.

I våra tre storstäder finns det i dag stora kapacitetsproblem i kollektivtrafiken. I rusningstid är ofta kollektivtrafiken fullsatt. I många städer med fler än 100 000 invånare finns goda förutsättningar att kraftigt öka transporterna med kollektivtrafik. För att skapa ett klimatsmart samhälle behövs mer kapacitet i kollektivtrafiken både lokalt och regionalt.

Miljöpartiet vill genomföra en djupgående vitalisering av kollektivtrafiken. På lång sikt krävs ett omfattande utbyggnad och kvalitetshöjning av infra-

strukturen och trafiken. Fram till år 2020 ska antalet personresor med kollektivtrafik fördubblas, men redan i dag är situationen på många ställen akut. Det behövs statligt stöd till en mångfald mindre åtgärder i befintliga system för att öka kapaciteten tills de större satsningarna har genomförts.

Vi vill mot bakgrund av ovanstående anslå 5,2 miljarder kronor under budgetperioden till en kortsiktig kapacitetshöjning inom kollektivtrafiken. Målet är att under budgetperioden skapa 1 miljon nya sittplatser per dag i kollektivtrafiken. Anslaget ska användas till att på kort sikt öka kapaciteten inom befintliga system, i synnerhet i större städer och längs tungt trafikerade stråk där kapaciteten i dag är otillräcklig, för att minska persontransporternas klimatpåverkan. En mindre del av anslaget används också för att initiera en större framtida utbyggnad av spårvägssystemet. 233 miljoner kronor fördelat över tre år ska användas till utpekade satsningar på spårvägstrafik. Vi vill ge 210 miljoner kronor fördelat över tre år i bidrag till två spårvägslinjer som kan stå klara under budgetperioden: 150 miljoner kronor i bidrag till anläggning av sjuans spårväg i Stockholm och 60 miljoner kronor i bidrag till färdigställande av spårväg till Ringdansen i Norrköping. Dessutom vill vi anslå 23 miljoner kronor till projekteringskostnader för fem långsiktiga spårvägsprojekt: två i Malmö, två i Göteborg samt ett i Stockholm. Anslaget bör fördelas av Banverket.

Resterande anslag, 4 467 miljoner kronor, anslås till kortsiktiga kapacitetshöjande åtgärder inom befintliga lokala, regionala och nationella kollektivtrafiksystem. Anslaget ska gå till Banverket för bidrag till rullande materiel. I samband med detta ska villkoren för sökande av bidraget ändras. Vi vidgar definitionen till att gälla även andra klimatsmarta fordon i kollektivtrafik såsom biogasbussar, etanolbussar, spårvagnar m.m. Vi vidgar också kretsen av mottagare till att gälla tågoperatörer och inte bara regionala trafikhuvudmän. Om ansökningarna överstiger tillgängliga medel prioriteras de projekt som ger störst klimatnytta.

Rädda Framtidsplanen

I syfte att kraftigt höja järnvägens kapacitet och konkurrenskraft enades Miljöpartiet, Vänsterpartiet och den dåvarande regeringen år 2001 om att öka anslagen till järnvägens infrastruktur. Förslaget antogs av riksdagen och föranledde Banverket att ta fram en så kallad framtidsplan för järnvägsinvesteringar. Planen sträckte sig mellan 2004 och 2015 och innehöll en historiskt stor satsning på järnvägen: över 100 miljarder kronor skulle investeras under perioden. Framtidsplanen innehåller hundratals objekt i järnvägsnätet som ska nyanläggas eller rustas upp.

Kostnadsutvecklingen inom byggsektorn har dock varit mycket kraftig, vilket har orsakat stora fördyringar. Banverket har i sitt budgetunderlag pekat på att det krävs 3,2 miljarder kronor i höjda anslag under 2008–2010 för att Framtidsplanen ska kunna genomföras som planerat. Dessutom behövs ytterligare 2,2 miljarder kronor för att säkra underhåll och drift.

I vårbudgeten finns inga anslagshöjningar och Banverket har nu lämnat förslag till en bantad version av planen. I denna föreslås att ett 70-tal objekt

Fel! Okänt namn på

läggs i malpåse. Även om Miljöpartiet har detaljsynpunkter på enskilda delar av Framtidsplanen, är det av överordnat intresse att planen som helhet räddas. Miljöpartiet anser att järnvägen utgör stommen i ett framtida hållbart transportsystem och att investeringar i järnvägen därför är centrala för att skapa ett hållbart samhälle. Vi vill därför öka anslagen till Banverket med 5,4 miljarder kronor under budgetperioden i enlighet med dess underlag och därmed rädda Framtidsplanen och underhållet av järnvägen.

Miljöpartiet avvisar regeringens försök att binda intäkterna från trängselskatten till väginvesteringar genom att fondera dem i Riksgälden. Vi menar att hela intäkten från trängselskatten bör föras över till Stockholmsregionen genom anslag på statsbudgetens utgiftssida. Specialdestineringen är ett undantag i väntan på att hela trängselskatten kan flyttas ned till regional nivå och där bli en avgift.

Utgiftsområde 23

Ersättning för rovdjursskador

Utvecklingen av rovdjursstammen har periodvis varit hett omdebatterad. Riksdagens mål har inte uppfyllts. Det är endast björnen som har uppnått för arten avsedd miniminivå i relation till de mål som riksdagen beslutade för rovdjursstammarna 2001. Regeringens beslut om ny förordning om jakt på rovdjur har fått omfattande och välgrundad kritik för att den gör det svårt att påvisa brott mot jaktlagen.

Bristen på kunskap och information är uppenbar. Viltstängsel m.fl. åtgärder kan bidra till att förebygga och minska konflikter och rovdjursskador på tamdjur. Viktigt är också att ersätta ägare av tamdjur för viltskador på djuren. Också denna ersättning behöver höjas något.

Ersättningar för viltskador m.m. bör höjas med 6 miljoner kronor per år 2008–2010.

Öka djurskyddet

Det är fel att avveckla djurskyddsmyndigheten även om regeringen och de borgerliga partiernas företrädare har försäkrat att nedläggningen av Djurskyddsmyndigheten inte innebär en nedsatt ambition vad gäller djurskydd.

Det har dock blivit uppenbart för alla att nedläggningen av Djurskyddsmyndigheten kommer att innebära ett stort avbräck i Sveriges djurskyddsarbete.

Enligt djurskyddslagen ska djur hållas på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet till naturligt beteende. Att ha en lag innebär inte automatiskt att den följs. Det behövs tydliga och förankrade föreskrifter, som följs upp av myndigheter. Under den tid Jordbruksverket ansvarade för djurskyddslagens uppföljning försumrades föreskrifterna. Det är oklart hur arbetet med att utveckla alternativ till djurförsök kommer att fortsättas. Före

Djurskyddsmyndighetens tillkomst låg detta arbete vid en särskild myndighet. Jordbruksverket har aldrig tidigare ansvarat för dessa frågor.

Vi anser att Djurskyddsmyndigheten behöver vara kvar för att säkra ett gott djurskydd. Anslagen för Djurskyddsmyndigheten bör höjas med 100 miljoner kronor vardera åren 2008–2010 jämfört med regeringens förslag.

Minska överfisket

Miljöpartiet har länge drivit fiskefrågor på ett offensivt sätt. Den förra regeringen slog fast att Sveriges linje i internationella förhandlingar ska vara att den biologiska rådgivningen från Internationella havsforskningsinstitutet (Ices) ska följas. Den nuvarande regeringen har accepterat denna princip, men agerat på ett helt annat sätt. Till skillnad från den senaste förhandlingen om klimatpolitiken har regeringen upphört att driva en aktiv linje i fiskefrågorna och i stället rättat in sig i ledet. Sveriges kritiska röst i frågan har tystnat.

Ett av de stora problemen i Östersjön är svartfiske av torsk. Det är positivt att Sverige och andra EU-länder fortsätter försöka enas om åtgärder för att minska svartfisket. Det är viktigt att inte bara öka kontrollen, utan också angripa roten till svartfisket: brist på fisk och en överdimensionerad flotta. Fiskbeståndet behöver återställas genom att följa forskarnas rådgivning. Flottans kapacitet behöver minskas genom bl.a. ökad stöd till skrotning m.m. Fiskevården behöver också stärkas, för både ekosystemets, yrkesfiskets, turismnäringens och fritidsfiskets skull. Miljöpartiet föreslår att stödet till skrotningen m.m. samt till fiskevården ökas med 50 miljoner kronor respektive 10 miljoner kronor varje år 2008–2010 jämfört med regeringens förslag.

Utgiftsområde 24

Forska och väx

Forskning och produktutveckling i små företag är grundläggande för att utveckla svenskt näringsliv, skapa nya jobb och nya företag. Genom programmet Forska och väx har mindre företag kunnat söka medel från Vinnova för att forska och utveckla nya produkter. Forska och väx har sedan programmet startade 2006 varit mycket framgångsrikt och eftertraktat. Regeringen valde i budgetproposition för 2007 att avskaffa programmet Forska och väx vilket vi anser tyder på bristande insikt i de små företagens behov.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att fortsätta att stimulera forskning och utveckling i svenska småföretag. Vi välkomnar att regeringen nu aviserar att återföra medel till programmet. Miljöpartiet ser emellertid att programmet kan byggas ut och vill därför utöka anslagen till Forska och väx med ytterligare 100 miljoner kronor årligen jämfört med vårpropositionen.

Fel! Okänt namn nå

Almi Företagspartner

I vårpropositionen aviserar regeringen att den förstärkning man i budgetpropositionen för 2007 gjorde på Almi Företagspartner AB ska fortsätta även efter 2007. Genom anslaget till Nutek tillförs Almi medel för såddfinansiering. Såddfinansiering är en typ av finansiering som sker i mycket tidiga skeden av ett företags utveckling där osäkerheten är så pass stor att vanligt riskkapital eller kapital via banker inte finns att tillgå. Miljöpartiet menar att tillgången till såddfinansiering är mycket viktig för att nya produkter ska kunna bli framgångsrika företag och välkomnar regeringens satsning.

Miljöteknik

Regeringen avsätter 79 400 000 innevarande år och 150 miljoner följande år för en satsning på miljöteknik. Miljöpartiet välkomnar regeringens förslag till en riktad satsning på miljöteknik, men vill bredda och utveckla satsningen ytterligare. Satsningen på miljöteknik bör enligt oss ha ett bredare fokus än enbart export av miljöteknik. Snarare bör anslaget utnyttjas för att skapa ett brett branschprogram för miljöteknikbranschen. I branschprogrammet tas i samarbete med näringslivet och de fackliga organisationerna fram strategier för hur miljöteknikbranschen kan utvecklas och stödjas för att få en mer framträdande ställning i framtiden. I detta arbete är det också viktigt att ha en bred inriktning på vilken teknik som ska stödjas. Snarare än att rikta stödet mot fordons- och flygplansindustrin bör fokus vara att rikta stödet mot de tekniker som har störst effekt i kampen mot klimatförändringarna. Vi anser samtidigt att satsningen bör utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor.

Utgiftsområde 25

Statligt stöd för utbildning av vuxna

Regeringen skar i budgetpropositionen för 2007 ned det statliga stödet för utbildning av vuxna med 600 miljoner kronor. Samhällsutvecklingen och den snabba strukturuomvandlingen av arbetsmarknaden ställer krav på framför allt de med lägst utbildning. Utan ett livslångt lärande och möjligheten att även i vuxen ålder läsa in kunskap man missat tidigare blir det mycket svårt för dem som inte riktigt uppfyller arbetsmarknadens kompetenskrav att komma tillbaka i sysselsättning. Regeringen lyfter i vårbudgetens finansplan fram vuxenutbildningens vikt. Att göra detta samtidigt som man drar ned på resurserna är inte en trovärdig politik. Miljöpartiet satsar i denna motion 600 miljoner kronor på vuxenutbildningen.

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet

Regeringen aviserar i propositionen att en utredning ska tillsättas för att se över det kommunala utjämningsystemet. Samtidigt föreslår man att redan nu ändra det regelverk som styr lönekostnadsutjämnningen. Miljöpartiet välkom-

Fel! Okänt namn på

nar den parlamentariska utredningen men anser inte att några ändringar bör genomföras innan en sådan utredning sett över hela utjämningsystemet.

Fel! Okänt namn på

Inkomster

Miljöpartiets förslag till inkomstreformer	Mp avvikelser		
	2008	2009	2010
Inkomstskatter			
Lägre uppräknning skiktgräns: Höjd statlig inkomstskatt	700	700	700
Nej till skattereduktion för hushållsnära tjänster	1400	1400	1400
Reformerad skattereduktion för arbetsinkomst	13700	13700	13700
Slopad förmånsskatt cyklar	-250	-250	-250
Höjt grundavdrag maa skatteväxlingen	-4600	-8830	-8830
Sociala avgifter			
Nedsatt arbetsgivaravgift med 10 %	-10000	-10000	-10000
Sänkt arbetsgivaravgift till följd av skatteväxlingen	-1200	-1800	-1800
Nedsatt arbetsgivaravgift för enmansföretag	-500	-500	-500
Höjd löneskatt för äldre födda efter 1937	470	470	470
Höjd särskild löneskatt äldre egenföretagare födda efter 1937	90	90	90
Höjd arbetsgivaravgifter för 18–24-åringar	3940	3940	3940
Höjd egenavgifter för 18–24-åringar	40	40	40
Nej till slopad särskild löneskatt för äldre födda före 1937	350	320	290
Nej till slopade ag-avgifter för vissa tjänsteföretag	6000	6000	6000
Kapital- och egendomskatter			
Avskaffad begränsning av markvärde för småhus	2990	2570	2570
Schablonintäkt bostadsrätt	1000	1000	1000
Nej till avskaffad förmögenhetskatt	7000	7000	7000
Punktskatter			
Höjd skatt bensin 50 öre	3000	6000	6000
Höjd skatt dieselolja 50 öre	1400	2800	2800
Höjd effektskatt kärnkraftsel 18%	480	480	480
Koldioxidrelaterad registreringskatt personbilar	250	500	500
Fördubblad koldioxidskatt lätt industri	500	500	500
Skatt på industriavfall som förbränns	350	350	350
Skatt på flygresor	2000	2000	2000
Båtskatt		70	70
Kilometerskatt			5500
Koldioxidskatt handlande sektorn	1000	1000	1000
Trängselskatt	90	90	90
Mervärdesskatt			
Sänkt moms ekologiska livsmedel	-180	-180	-180
Summa offentliga skatteintäkter	30020	29460	34930
Avgår kommunal inkomstskatt	-4600	-8830	-8830
Statens skatteintäkter			
Sänkt egenavgift i a-kassan	-3500	-3500	-3500
Statsbudgetens inkomster	31120	34790	40260

Tabell 12: Miljöpartiets förslag till inkomstreformer. Avvikelse mot regeringens budgetförslag.

Inkomstskatter

Reformerat jobbskatteavdrag och höjt grundavdrag

Miljöpartiet föreslår en reformering av jobbskatteavdraget för att finansiera reformer som gynnar dem som har det sämst ställt. Regeringens jobbskatteavdrag ger störst skattereduktion i kronor för dem med relativt höga inkomster. Miljöpartiets reformerade jobbskattavdrag har en bättre fördelningspolitisk profil och ger staten ökade skatteintäkter om drygt 13 miljarder kronor.

Som en del i den gröna skatteväxlingen föreslår vi också ett höjt grundavdrag. Det höjda grundavdraget motsvarar minskade skatteintäkter om cirka 4,6 miljarder kronor.

I diagram 7 beskrivs underlaget för Miljöpartiets reformerade jobbskatteavdrag och det höjda grundavdraget. I diagram 8 och tabell 13 redovisas effekter av skattehöjningen på olika inkomster.

Miljöpartiets förslag till reformerat jobbskatteavdrag innebär inga skattehöjningar för inkomster under 20 000 kronor per månad. En person med inkomst på 25 000 kronor per månad får cirka 100 kronors skattehöjning om man också räknar in den sänkta egenavgiften i a-kassan. För en pensionär som inte jobbar innebär förslaget en skattesänkning på drygt 70 kronor per månad.

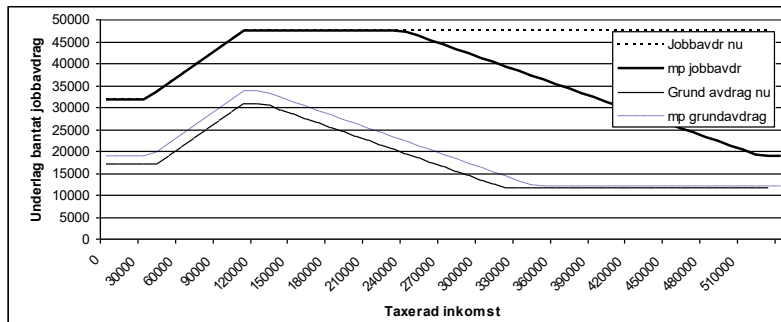

Diagram 7: Underlag för Miljöpartiets reformerade jobbskatteavdrag.

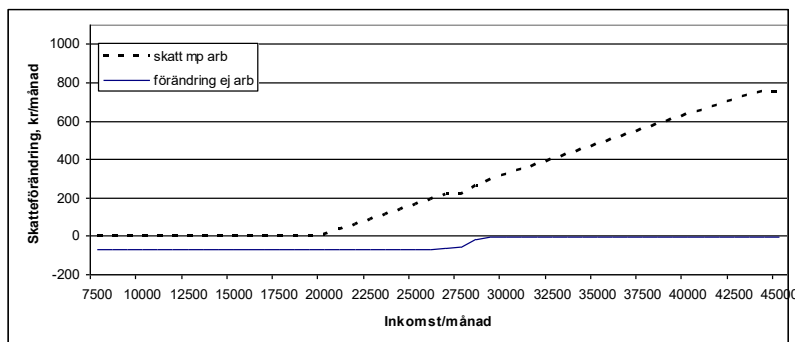

Diagram 8: Skatteförändring för en person som jobbar (streckat) och en som inte arbetar (heldragen) i olika inkomstsikt.

Fel! Okänt namn på

Inkomst		Skatteförändr. per mån		Marginalskatt, %	
Per år	Per mån	Arbetande	Ej arbetande	Nu arbetande	mp arbetande
60000	5000	0	-70	25,3	25,3
120000	10000	0	-70	31,6	31,6
180000	15000	0	-69	31,6	31,6
240000	20000	6	-69	31,6	32,3
300000	25000	164	-69	31,6	34,8
360000	30000	320	0	51,6	54,8
420000	35000	478	0	51,6	54,8
480000	40000	636	0	51,6	54,8
540000	45000	751	0	56,6	56,6

Tabell 13: Skatteförändring i olika inkomstskikt av Miljöpartiets förslag till förändrat jobbskatteavdrag och höjt grundavdrag.

Tekniskt innebär förslaget till höjt grundavdrag att grundavdraget vid taxerade inkomster upp till 0,87 prisbasbelopp ska vara 0,465 prisbasbelopp. Vid taxerade inkomster i intervallet 0,87 till 2,72 basbelopp ökar grundavdraget med 20 procent av den del av den taxerade inkomsten som överstiger 0,87 prisbasbelopp. Vid inkomster över 2,72 prisbasbelopp är grundavdraget avrundat 33 650 kronor. Vid taxerade inkomster i intervallet 3,1 prisbasbelopp till 8,5 prisbasbelopp minskar grundavdraget med 10 procent av den del av den taxerade inkomsten som överstiger 3,1 prisbasbelopp. Vid inkomster över 8,5 prisbasbelopp är grundavdraget avrundat 11 800 kronor.

Det reformerade jobbskatteavdraget innebär att underlaget för jobbskatteavdraget trappas ned med 10 procent på inkomster över 5,9 prisbasbelopp.

Nej till skattreduktion för hushållsnära tjänster

Miljöpartiet avvisar förslaget till kraftig skattereduktion för hushållsnära tjänster, som främst kommer att utnyttjas av personer med goda inkomster som bör ha råd att betala för dessa tjänster själva. Hushållsnära tjänster ger dåliga fördelningseffekter, riskerar att leda till skattefusk och bidrar inte till ökad jämställdhet.

Lägre uppräkningsgräns av skiktgränsen

Av fördelningspolitiska skäl föreslår Miljöpartiet att den nedre och den övre skiktgränsen för statlig skatt endast räknas upp med inflationen plus 1 procentenhet 2008 i stället för 2 procentenheter enligt nuvarande regler. Detta innebär att fler med höga inkomster får betala statlig skatt och därmed blir det en skärpt fördelningspolitik.

Slopad förmånsskatt på cyklar

Miljöpartiet föreslår att arbetsgivare får möjlighet att förse anställda med cykel utan förmånsbeskattning om cykeln används för resa till arbetet. Värdet får uppgå till högst 250 kronor per månad inklusive service om cykeln an-

vänds som huvudsakligt transportmedel för resor till arbetet (det vill säga att man inte begär avdrag för andra resor till och från arbetet).

Arbetsgivaravgifter

Regeringen sätter från halvårsskiftet 2007 ned arbetsgivaravgiften för 18–24-åringar och aviserar från årsskiftet 2008 att avskaffa arbetsgivaravgifterna för vissa tjänsteföretag. Löneskatten för personer födda efter 1937 avskaffades av regeringen i budgetpropositionen hösten 2006. I vårpropositionen aviseras att löneskatten för personer födda före 1937 ska avskaffas från årsskiftet 2008. Miljöpartiet avvisar alla dessa förändringar.

I stället föreslår vi en generell skattesänkning för alla företag. Den generella sänkningen utformas i enlighet med de tidigare gällande reglerna för nedsatta sociala avgifter med fem procent på en lönesumma upp till 741 000 kronor. Miljöpartiets förslag innebär nedsatta arbetsgivaravgifter på 10 procent upp till en maximal lönesumma på 741 000 kronor. Alla företag med en lönesumma över 741 000 kronor får en skattelättnad med 6 200 kronor per månad eller 74 000 kronor per år. Syftet med reformen är att underlätta för små företag.

Förutom den generella nedsättningen av arbetsgivaravgifterna föreslår vi också en sänkning av arbetsgivaravgiften med 0,2 procent som en del i den gröna skatteväxlingen.

Fastighetskatt och kapitalskatter

Regeringen föreslår att förmögenhetskatten avskaffas helt från och med 1 januari 2007. Avskaffandet finansieras inte fullt ut och ger dåliga fördelningseffekter. Miljöpartiet menar att om förmögenhetskatten ska avskaffas bör det ske på ett sådant sätt att den fullt ut finansieras av samma grupper som betalar skatten i dag.

Fastighetsskatten aviseras att helt avskaffas från årsskiftet 2008. Den sammantagna effekten av dessa två skatteförändringar innebär att människor med höga inkomster får mycket stora skattelättnader. Miljöpartiet avvisar regeringens förslag.

Miljöpartiet gör bedömningen att fastighetskatten på sikt bör avskaffas. Avskaffandet måste dock ske på ett ansvarsfullt sätt och i flera steg. Miljöpartiets förslag är att skatten trappas ned successivt. Miljöpartiet förslag i höstas var att trappa ned skatten från 1 procent till 0,8 procent. Vi bedömer att ett andra steg i en sådan nedtrappning skulle ha varit möjligt att genomföra senare i mandatperioden. Miljöpartiet menar också att i samband med att fastighetsskatten avskaffas bör ett system med miljöstyrande avgifter på bostadsbeståndet utredas.

Fel! Okänt namn

Miljöskatter

Höjd effektskatt på kärnkraftsel

Marknadspriserna för el har ökat mycket kraftigt under senare år. Detta är delvis en följd av ökade råvarupriser och miljökostnader. Kärnkraftens kostnader har inte stigit i motsvarande mån. Denna våldsamma ökning av vinsten, i många fall från en direkt förlustbringande verksamhet under 1990-talet, ger dubbla budskap till kraftindustrin. Kärnkraften är inte långsiktigt hållbar, och den betalar inte sina miljökostnader. Av detta skäl är det rimligt att höja effektskatten på kärnkraft för att ge en tydlig signal till kraftindustrin att planera för en fortsatt kärnkraftsavveckling i ordnade former. Den höjda skatten föreslås ingå i den gröna skatteväxlingen.

Fördubblad koldioxidskatt i lätt industri

Det är viktigt att alla delar av samhället tar sitt ansvar för att minska koldioxidutsläppen. Industrin har under många år haft en kraftigt reducerad koldioxidskatt jämfört med den som gäller för hushållen och servicesektorn. För närvarande betalar industrin bara 21 procent av hushållsnivån i koldioxidskatt. Detta ger, enligt Miljöpartiets mening, en alltför svag styrning av industrins koldioxidutsläpp. Vi föreslår därför att uttaget av koldioxidskatt fördubblas till 42 procent av hushållsnivån för all industri som inte ingår i systemet med handel av utsläppsrätter.

Höjningen av koldioxidskatten för den lätta industrin föreslås ingå i den gröna skatteväxlingen och kompenseras av bland annat en sänkning av arbetsgivaravgifterna med 0,2 procentenheter.

Skatt på industriavfall som förbränns

Den 1 juli 2006 infördes en skatt på hushållsavfall som förbränns efter förslag från den så kallade Bras-utredningen. Utredningen föreslog att skatten även skulle omfatta industriavfall. Detta krävde dock ytterligare beredning och EU-notifiering. Miljöpartiet föreslår att arbetet snabbt drivs vidare enligt utredningens förslag och att regeringen återkommer med förslag om en skatt även på industriavfall från den 1 januari 2008.

Sänkt moms på ekologisk mat

Regering och riksdag har uttalat att hållbar utveckling är ett övergripande värde som på alla områden ska främjas och fördjupas. Sänkt moms på ekologiskt producerad mat kommer att stimulera till ökad konsumtion av livsmedel från certifierad produktion och förbättra förutsättningarna att nå miljömålen. Miljöpartiet föreslår en sänkning av mervärdesskatten på ekologiskt producerad mat från 12 till 6 procent från den 1 januari 2008.

Flygskatt

Flygets climateffekter är större än för alla andra trafikslag i förhållande till utfört transportarbete. EU-kommissionen har beslutat att införliva flyget i handeln med utsläppsrätter. Detta kommer dock att ske allra tidigast 2011. Miljöpartiet menar att det redan nu bör vidtas åtgärder mot flygets climateffekter och föreslår att en flygskatt införs från och med 2008.

Vi föreslår att flygskatten tas ut med 200 kronor per passagerare som reser till en destination inom Europa, och med 400 kronor per passagerare som reser till en annan destination. SIKA har tidigare gjort beräkningar av effekterna av en flygskatt i likhet med förslaget ovan och kommit fram till att koldioxidsläppen minskar med 100 000 ton årligen med en flygskatt på 94 kronor per passagerare inom Europa och 188 kronor utanför Europa.

Höjd skatt på bensin och dieselolja

För att öka miljöstyrningen inom transportsektorn föreslår Miljöpartiet att riksdagen beslutar att, förutom den årliga indexuppräknings, höja punktskatterna på bensin och dieselolja med 50 öre per liter 2008 respektive 2009. Detta skulle betyda att skatterna inklusive moms blir ca 1:50 kronor högre än för närvarande. Den höjda skatten på fossilbränslen föreslås ingå i den fortsatta gröna skatteväxlingen för kommande år.

Koldioxidrelaterad registreringsskatt

Sverige har Europas tyngsta och mest bränsleslukande bilpark. För att öka bränsleeffektiviteten i bilparken föreslår vi att en koldioxidrelaterad registreringsskatt införs. Registreringsskatten bör baseras på såväl koldioxidutsläpp som förbränningsmotoreffekt och beräknas som:

500 kr/g CO₂ utöver 255 g/km (215 g/km för diesel)
+ 400 kr/kW utöver 130 kW (95 kW för diesel).

Skatten bör utgå med maximalt 60 000 kronor per fordon. Den koldioxidrelaterade registreringsskatten föreslås ingå i den gröna skatteväxlingen.

Kilometerskatt

Ökningen av klimatpåverkande utsläpp inom transportsektorn beror främst på en kraftig ökning inom flyget och lastbilstransporterna. Samtidigt är många av de lastbilstransporter som sker i dag onödiga: en stor del av godset kan lika gärna fraktas på järnväg eller med fartyg. Många lastbilar kör också omkring med små laster. Lastutrymmena på de bilar som kör på våra motorvägar är bara fyllda till 30 procent.

Regeringen har inte föreslagit några som helst åtgärder för att minska tillväxten inom lastbilstrafiken eller för att föra över gods till järnväg och sjöfart. I stället skickas signaler om behovet av kraftigt utbyggd infrastruktur för lastbilar, till exempel Förbifart Stockholm, och minskningar i utbyggnaden av järnvägen. I enlighet med vad som föreslagits av flera utredningar, senast Vägtrafikskatteutredningen, vill Miljöpartiet införa en avståndsbaserad skatt

Fel! Okänt namn på

på lastbilar från 2010. Skatten bör vara 20 kronor per mil och tas ut på alla lastbilstransporter i Sverige, men undantag eller återföring av skatten bör ske för sträckor där det saknas förutsättningar att använda järnväg eller sjöfart, till exempel inom delar av skogsnäringen.

Koldioxidskatt för den handlande sektorn

Regeringen vill ta bort koldioxidskatt för industri som ingår i utsläppshandeln, undantaget fjärrvärmesektorn. Skattesänkningar vilar i väntan på EU-godkännande då kommissionen inlett granskning om misstänkt statsstöd. Regeringen räknar dock med EU-godkännande och beräknar ett skattebortfall om 1 miljard kronor i samband med att skatten avskaffas.

Miljöpartiet menar att så länge utsläppshandeln inte fungerar tillfredsställande är koldioxidskatten i den handlande sektorn berättigad och föreslår därför att avskaffandet av skatten skjuts på framtiden.

Trängselskatt

Miljöpartiet anser inte att trängselskatten ska göras avdragsgill eftersom detta motverkar syftet med trängselskatten – att motverka trängsel. Till skillnad från regeringen anser vi att nettointäkterna från trängselskatten oinskränkt ska föras över till Stockholms läns landsting och användas fritt på den regionala nivån. Vi vill också att beslutsmakten om trängselskatten snarast ska föras över till regional nivå. En utredning med detta syfte bör omedelbart tillsättas.

Miljöpartiet accepterar de investeringskostnader som budgeterats i regeringens proposition för trängselskatten. Netto ökar dock intäkterna från trängselskatten med 90 miljoner kronor per år i Miljöpartiets förslag på grund av att skatten inte görs avdragsgill. Hela intäkten från trängselskatten förs över till Stockholmsregionen genom anslag på statsbudgetens utgiftssida. Specialdestineringen är ett undantag i väntan på att hela trängselskatten kan flyttas ned till regional nivå och där bli en avgift.

Övriga skatter och inkomster

Båtskatt

Sjöpolisen och Kustbevakningen har länge efterfrågat ett register för att minska båtstölder, identifiera båtar vid smitning och hastighetsöverträdelser samt att klargöra ägarförhållanden vid försäljningar. Sjöfartsverket har därför på regeringens uppdrag utrett förutsättningarna att på nytt införa ett obligatoriskt statligt fritidsbåtsregister. Kostnaden för ett register uppskattas till 9–11 miljoner kronor årligen.

Båtregistret bör finansieras av en båtskatt. Skatten ska också finansiera den service för båtlivet som i dag bekostas av staten. Kostnaden för detta är i dag ca 70 miljoner kronor per år. Dessa kostnader täcks nu av skattebetalarna men borde, enligt principen att varje transportslag ska stå för sina egna kostnader, täckas av fritidsbåtsägarna.

Fel! Okänt namn på

Sänkta egenavgifter i a-kassan

I samband med regeringens budgetproposition i höstas höjdes egenavgifterna till a-kassan med sammanlagt 10 miljarder kronor. Den kraftiga ökningen har inneburit att månadsavgiften till a-kassan höjt med mellan 200 och 300 kronor i månaden. Resultatet av höjningen har blivit en kraftig utströmning från a-kassorna. För att minska den kraftfulla utströmningen föreslår Miljöpartiet att avgifterna sänks med runt 70–80 kronor per månad.

Fel! Okänt namn på

Bilaga 1 – Miljöpartiets beräknade utgifter

Totaltabell över Miljöpartiets avvikelser gentemot regeringens beräknade utgifter.

Utgifter		Miljöpartiets avvikelse		
		Beräknat		
Uo	Förslag	2008	2009	2010
2	Jämställda löner i staten	170	340	500
4	Polisen			
	Mp: Besparing polisen	-550	-550	-500
	Mp: Besparing Säpo	-200	-200	-200
	Mp: Kvalitetssatsning inom kriminalvården	25	25	25
5	Höjd FN-avgift			
6	Mp: Besparingar på försvaret	-900	-3500	-4500
8	Mp: Migrationsverket	-93	-93	-93
	Mp: Domstolar	93	93	93
9	Mp: Fri tandvård upp till 25	360	360	360
	Mp: Främja hälsa	175	175	175
12	Mp: Bamtidsreform	2000	4000	4000
	Mp: Förlängd föräldraförsäkring			1500
13	Verksamhet som förs från Integrationsverket	20	20	20
	Integrationsåtgärder			
	Mp: Höjd introduktionsersättning till kommuner för flyktingmottagande	166	135	126
	Vård av ensamkommande barn			
	Individanpassad stimulansersättning	-166	-135	-126
	Mp: Friår	1500	1500	1500
	Mp: Arbetslöshetsersättning minskning maa friåret	-1000	-1000	-1000
	Mp: Satsningar på a-kassan	3400	3400	3400
	Mp: Antidiskrimineringsbyråer	5	5	10
14	Avvecklingsmyndighet ALI	-107		
	Mp: ALI	330	330	330
15	Bidrag till korttidsstudier	50	50	50
	Mp: utbyggt studiestöd	4240	4330	4420
16	Mp: Praktik på högskolan	50	50	150
	Mp: Övergång från studier till jobb	50	50	100
17	Mp: Regionala kulturfonder	100	200	350
18	Mp: Bostadsbidrag till studenter	40	40	40
	Mp: Energieffektivisering flerbostadshus	500	1000	1000
	Mp: Solvärmesatsning	80	80	80
20	Biologisk mångfald	416	504	539
	Miljöbilspremie	100	100	
	Havsmiljöstrategi	-100	-150	-200
	Mp: Åtgärder mot övergödning	100	150	200

Fel! Okänt namn på

Utgifter		Miljöpartiets avvikelse		
		Beräknat		
Uo	Förslag	2008	2009	2010
	Mp: Klimp		800	800
	Mp: Stöd för konvertering 2008–2010	120	120	120
	Mp: Effektivare miljöpolitik	75	75	75
21	Konvertering från direktverkande el	12	14	14
	Mp: Statligt riskkapital satsning på energiteknik	100	100	100
22	Banverket: banhållning och sektorsuppgifter			
	Rikstrafiken trafikupphandling			
	Utgifter och fondavsättning maa trängselskatt i Sthlm	-610	-740	-740
	Mp: Utgifter för adm av trängselskatt	380	280	280
	Mp: Avsättning till Stockholm trängselskatt	360	460	460
	Mp: Besparing på väganslaget	-700	-700	-700
	Mp: Satsning på säkra skolvägar	700	700	700
	Mp: 1 000 000 nya sittplatser i kollektivtrafiken	400	1800	3000
	Mp: Banverket för att klara Framtidsplanen	1200	1700	2500
23	Mp: Djurskyddsmyndighet	100	100	100
	Mp: Fiskeåtgärder	60	60	60
	Mp: Viltskador	6	6	6
24	Forska och väx	100	100	100
	Miljöteknik	-150	-150	-150
	Mp: Miljöteknikprogram	200	200	200
25	Mp: Ökat bidrag till kommuner maa intäktsbortfall av grundavdrag	4600	8830	8830
	Mp: Vuxenutbildning	600	600	600
<i>Regeringens ökning av takbegränsade utgifter totalt</i>		9107	8434	8434
Saldoskillnad mp i förhållande till regeringens utgiftsförslag		18407	25664	28704
<i>Mp ökning av takbegränsade utgifter totalt</i>		27514	34098	37138

Totaltabell över Miljöpartiets avvikelser gentemot regeringens beräknade utgifter.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 maj 2007

Maria Wetterstrand (mp)

Peter Eriksson (mp)

Max Andersson (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Gunvor G Ericson (mp)

Mikael Johansson (mp)

Helena Leander (mp)

Karla López (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)

Mikaela Valtersson (mp)

Per Bolund (mp)

Tina Ehn (mp)

Ulf Holm (mp)

Mehmet Kaplan (mp)

Jan Lindholm (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Esabelle Reshdouni (mp)

Karin Svensson Smith (mp)